PROMIN

ПРОМІНЬ

РІК XIV БЕРЕЗЕНЬ, 1973 ЧИСЛО 3

Т. ШЕВЧЕНКО У МАНДРАХ

Second Class Mail Registration Number 1925

ПРОМІНЬ

РІК XIV БЕРЕЗЕНЬ, 1973 Ч. 3

Виходить раз у місяць

Видає

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

Редагує Редакційна Колегія

Редактор — НАТАЛІЯ КОГУСЬКА

Передплата в Канаді	$5.00
Передплата до інших країн	5.00
Поодиноке число	.50

Передплату висилати на адресу:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg, Man. R2W 3R4

PROMIN

No. 3 MARCH, 1973 VOL XIX

Monthly Publication

Published by

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

Edited by Editorial Committee

NATALIA KOHUSKA — Editor

Subscription in Canada	$5.00
Subscription in other countries	5.00
Single copy	.50

Address:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg, Man. R2W 3R4

В ЦІМ ЧИСЛІ:

М. Гірняк — Виходь у дорогу ... 1
Шевченківські роковини ... 1
Г. Михальчук — Пам'ятки Волині ... 2
„Камінь Шевченка" ... 4
О. Лукомська — Новинки з Централі ... 4
К. Мурашко — Студентські часи Олени Теліги ... 5
А. Горохович — Вартості української культури ... 7
П. Щуровська — Перші кроки підготовчої праці ... 9
М. Волосевич — Базар ... 11
Р. Янишевський — Народжений красою карпатського краю ... 13
By Clarence A. Manning — Taras Shevchenko, The Poet of Ukraine ... 15
К. Федорів — Відзначення 250-річчя Г. Сковороди ... 17
К. Бублик — Звіт Пров. З'їзду в Б. К. ... 18
Відділ для дітей ... 21
НК. — З українського тижня ... 22
Перед закінченням кампанії ... 23
Громадська і родинна хроніка ... 24
Річні звіти відділів ... 29
Домашнє господарство ... 32
Українська вишивка — Філія Музею Союзу в Торонті 32
НА ОБКЛАДИНЦІ — Шевченко в мандрах — В. С. Кравченко.

ОДЕРЖАНІ КНИЖКИ

Федір Одрач — Вощадь. Повість. Видано заходами Комітету Видання Повісті Вощадь. Передмова — д-р Олександра Копач. Мистецьке оформена Миколи Бідняка. Стор. 387. Торонто, 1972.

Михайло Марунчак — Студії до історії Українців Канади. Том IV. Нариси, статті, есеї до Піонерської доби. Українська Вільна Академія Наук. Збірник Заходознавства. Вінніпеґ, 1972. Стор. 311.

Альманах Українського Народного Союзу на рік 1973. Видавництво „Свобода", Джерзі Сіті, Н. Й. Стор. 224.

Н. Когуська — Новими дорогами. Біографічний нарис про В. Перепелюка. Багато ілюстрована. Стор. 242. Накладом Василя Перепелюка, Вінніпеґ, 1973 р.

Календар Рідна Нива на 1973 рік. Видавнича Спілка Екклезія. Вінніпеґ, 1973.

ВИДАННЯ, ЯКІ МОЖНА НАБУТИ В ЦЕНТРАЛІ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

ВИБРАНІ ТВОРИ ЛЕСІ УКРАЇНКИ — Видання КУК англомовне	$7.50
ВИДАТНІ ЖІНКИ УКРАЇНИ — проф. д-р Н. Полонська Василенко. Стор. 160. Ціна	$6.00
НА КРИЛАХ ПІСЕНЬ — Збірник пісень на слова Лесі Українки. Ювілейне видання — містить ноти на 27 пісень. Ціна	$10.00
50-річчя ЗДОБУТТЯ ГРОМАДСЬКИХ ПРАВ УКРАЇНСЬКОЇ ЖІНКИ — Др. Г. Янішевська	$0.75
ТРИ СИЛЬВЕТКИ — Л. Білецький	$1.50
У ГОРАХ КАРПАТАХ — М. Ломацький	$3.50
ГОМІН ГУЦУЛЬСЬКОЇ ДАВНИНИ — М. Ломацький	$3.50
БЛИСКУЧА ЗОРЯ — Митрополит Іларіон	$0.50
Я ВЕРНУСЯ — О. Крамар	$0.50
ОСТАННІЙ ПРОРОК — Л. Мосендз	$6.00
УКРАЇНСЬКІ ХРЕСНІ ІМЕНА — Р. Ґаук	$1.00
НАВЧАЙМО ДІТЕЙ СВОЇХ УКР. МОВИ — Митрополит Іларіон	$0.20
РЕЛІГІЙНІ МОТИВИ В ТВОРЧОСТИ Л. УКРАЇНКИ — Н. Когуська	$0.50
УКРАЇНСЬКА ЖІНКА В ХОРЕОГРАФІЇ — М. Пастернакова	$3.00
ЧВЕРТЬ СТОЛІТТЯ — в твердій оправі	$2.50
— в м'якій оправі	$1.50
ПРОГРАМА НАВЧАННЯ У ДИТЯЧИХ САДОЧКАХ	$1.50
ПРОГРАМА НА РІЗДВ'ЯНИЙ КОНЦЕРТ	$1.00
ПРОГРАМА НА ДЕНЬ МАТЕРІ	$1.50
ПРОГРАМА НА СВЯТОЧНУ АКАДЕМІЮ Л. УКРАЇНКИ І О. КОБИЛЯНСЬКОЇ	$1.00
ПРОГРАМА ДЛЯ МОЛОДШИХ ВІДДІЛІВ СУМК	$2.00
ПРОГРАМА НА СВЯТО КНИЖКИ	$1.00

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA
A25, 11024 - 82 Avenue
Edmonton, Alberta, Canada
T6G 0T2

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada.

ПРОМІНЬ

Vol. XIV БЕРЕЗЕНЬ, 1973 Ч. 3

Шевченківські роковини

Свою Україну любіть,
Любіть її... Во врем'я люте,
В останню тяжкую мінуту
За неї Господа моліть.

Дорогі вони нам, оті шевченківські дні в березні. Перед ними і в них ми бачимо такий незвичайний рух у громадських товариствах, організаціях, установах, рідних школах. Там йде підготовка до свята, до великих роковин найбільшого поета України, Тараса Григоровича Шевченка.

До роковин Шевченка готуються українці по всьому світі. Готуються до нього і в Україні, хоч характер того Шевченківського святам там зовсім інший...

„Нехай і так!.. Не наша мати,
А довелося поважати..."

І ось березневі дні. З почуттям національної гордости й якоїсь своєрідної святости спішимо на імпрезу, улаштовану в честь поета. Давно вже все розказано про його життя, про його невольничі дні, про дні дитинства і сирітства, про перше кохання, про викуп з неволі і про академію і про написання першого вірша, що вилився з серця поета. Нас знову і знову зворушують думки поета, його велика і свята любов до України, його гнів до пануючих і його співчуття до терплячих.

Ми сидимо на концерті і вслухуємось в Шевченкові думи, у звуки пісні, у його „Заповіт" і усвідомлюємо собі, що він тут, що він посеред нас, що він своєю особою навіки поєднує нас „живих і ненароджених земляків своїх", яких доля взяла за руку і повела у широкий світ для життя і праці — що він береже нас, хоч і далеко від рідної землі — береже, щоб ми не погубились безслідно у широкому світі.

Бо хто з нас, маючи серце, може не чути Шевченкового „Любіть її... Во врем'я люте... За неї Господа моліть". Бо хіба ж не переживає сьогодні Україна „врем'я лютого"? Бо хіба ж в ній, як і за часів Шевченка не панує чужовластя? Хіба ж не караються послідовники Шевченка в таборах Мордовії, по тюрмах, а навіть заторені до домів божевільних лише за вільну думку, за вільне слово, за любов до України та її свободу.

Йдучи на концерт Шевченка поруч вашого найкращого приятеля-однодумця, або й при зустрічі у громадській праці, вам не раз доводилось вислухувати цілу тираду жалінь і гніву: „В Україні йде плянова русифікація, переслідування діячів культури, а в Канаді родичі не дбають про науку дітей рідної мови, що суспільство наше не проявляє належної активности, що в наші часи не виховуються ідеалісти, що забагато проявилось реалітетників, що наші виховні інституції не дописують у своїх завданнях" і т.п.

Але вам у цій хвилині не хочеться цього всього відчувати, ви насолоджуєтесь звуком рідної пісні, рідного слова, але ви одночасно любите ваших друзів за їх невдоволення, за їх ні думки про Україну, за те що вони гніваються, бо так гнівався він, наш поет. Це святий і праведний гнів і хай він ніколи не згасає в рядах тих, що організують Шевченківські концерти, що вшановують Шевченківські дні в березні. Бо вони живі, оці Шевченківські роковини, а враз з ними живе й оживає рідне слово і велич поетової думки про невмирущу славу та майбутнє нашого народу.

Микола Гірняк

ВИХОДЬ У ДОРОГУ

Залиш обмови за порогом,
Сліпі образи там покинь
На добрість звір себе усього,
Коли виходиш у дорогу
У світанкову чисту синь.

Хай будуть сонця повні очі,
А серце — квітів і пісень,
То й сатана сам не наврочить
Ще й буде сон у ніч пророчим
А втома радісна — у день.

Не май байдужого спочинку,
Не женихайсь до суєти,
Виходь в дорогу щохвилини,
Іди нестримно до Людини —
До всеоб'ємної мети.

ПАМ'ЯТКИ ВОЛИНІ

Подала Галя Михальчук

ОСТРОГ

Місто розташоване на досить високому березі ріки Вілії. Коли в'їздити до міста заславською дорогою, з-за Вілії видно силюети башт замка і струнке верхи храму. Величаві споруди Острозького ансамблю стоять як німі свідки далекого минулого нашого народу. Острог виник значно раніше, ніж про нього вперше згадується в Літописі з 1100 року. Визначну ролю в історії України він починає відкривати тільки з кінцем XIV ст., ставши столичним містом могутнього українського роду князів Острозьких. Один з них, Федір Данилович був видатним полководцем та очолював українське військо у славних битвах в 1422-1430 роках.

В кінці XIV ст. Острог був уже значним містом і мав дерев'яний замок та огорожу міської фортифікації. Тут же стояла дерев'яна церква Св. Миколи. Таких самих розмірів була і друга, теж дерев'яна церква XVI і XVII ст. Вони згоріли в 90 роках XIX ст. Це був видатний твір острозьких теслярів. У XV ст. починають будувати мурований дім і таку ж башту замість старих дерев'яних та Замкову церкву. У простих і строгих формах башти й дому — мурованих, відчувається дух епохи, тяжкої боротьби нашого народу. Вигляд будинків дещо пом'ягшує оздоба білокамінних колонок, виконана в стилі народної різьби по дереві.

Боротьба за національну незалежність у всіх галуззях життя викликає посилений інтерес до своїх мистецьких надбань. Будівничі замкової церкви зберігають традиційні форми Хрестово-купальних споруд XII і XIII ст. поєднуючи їх з формами білокам'яного ґотичного декору. Тринефний храм поставлено з північного боку, а коли 1521 року будували новий оборонний мур, то в стіні церкви зробили бійниці для артилерії. В масах споруди будівничий підкреслює вертикальний рух ліній та бань, а в середині урочистість завдяки тонким колонам та видовженим пропорціям бань.

Велике багатство Острозьких дозволило їм розгорнути велике будівництво в улюбленому місті. У XVI ст. Острог стає п'ятим містом в Україні, поступаючись тільки Києву, Львову, Луцьку і Кам'янцю.

Острозьке міщанство було впливовим і багатим. Сюди на ярмарок приїздили купці з країн Европи, Туреччини, Кавказу, Криму і Москви. Острог відограваб велику ролю у розвитку української культури. Тут заснувалась перша в Україні вища школа — Острозька академія, навколо якої гуртуються провідні люди України. В академії працювали палкі патріоти брати Наливайки, батько і син Смотрицькі. Тут вчився гетьман Петро Сагайдачний.

У 1574 році в Острозі засновується одна з перших в Україні друкарень, у якій 1581 року було видано найбільшу за обсягом книгу тих часів, славнозвісну Острозьку Біблію. У цей час суворі образи архітектури пом'якшуються, декор стає різноманітнішим і багатішим, особливу увагу будівничі приділяють аркадам та фіґурним аттікам з декоративними мотивами архітектури ренесансу. Луцька і Татарська брами та кругла башта в Острозі є високомистецькими творами в оборонній архітектурі взагалі. Величезних розмірів об'єм башти закінчено поясом бійниць, а над ними підноситься високий фігурний аттік.

Культ живопису цієї доби — це святі, що нагадують образи українських міщан і селян. Тодішні портрети розкривають сильні людські характери. Зразком того є портрет К. К. Острозького — ясний розум в очах старого князя та Беати Костилецької — ідеал жіночости і краси. Портрети Тишкевича і Байди Вишневецького належать до найвищих здобутків портретного мистецтва XVII-XVII ст. Великою майстерністю відзначаються вироби — одежа на іконах, обкладинки книг, келихи і срібний посуд. Головними мотивами тих оздоб є квіти місцевої флори — барвінку — роменів, волошок і рож. Стилістична спільність орнаментики на ювілерних виробах, в оздобах книг, єдність образного ладу живопису і монументальної архітектури знову доводять, що всі розглянуті пам'ятки мистецтва Острога, зроблені роботящими руками українського народу й є його найціннішим надбанням.

ПОПРАВЛЕНЕ З ч. 2, ст. 25

У незабутню пам'ять мого дорогого тата, бл. п. Николая Ілюка, який відійшов у вічність 30-го січня, 1950 року, засилаю $20.00 на журнал „Промінь".

Марія Вавринюк, Едмонтон.

„Камінь Шевченка"

Біля села Тюдова у Карпатах (Івано-Франківська область) є стрімка скеля повз яку, відділений лише смугою дороги, тече бурхливий Черемош. Це відома Сокільська скеля, яку оспівав у своїх творах Юрій Федькович. Наприкінці XIX ст. двоє гуцулів-каменярів спорудили на ній пам'ятник Тарасові Шевченку. Як видно з унікальної фотографії 1911 р., пам'ятник являє собою білий обеліск, установлений на кам'яному п'єдесталі. На ньому була дошка з такими рядками з „Кобзаря":

„Схаменіться! Будьте люди,
Бо лихо вам буде!
Розкуються незабаром
Заковані люди —
Настане суд..."

Усіх вражала велична простота цього обеліска. „Не знаю, — писав у 1901 р. очевидець, — чи можна було вибрати краще місце для отих слів. Той вічний Черемошів рев, та Сокільська скеля і зміст отих слів — то щось одне. Здається, що Черемош не шумить і не гуде, а грізно лякає світ судом, здається, що із верху Сокільського якийсь могутній голос кличе: „Схаменіться!" Здається, що ціла розгукана природа віщує хвилю коли „розкуються заковані люди — настане су-у-уд!"

Коли було споруджено пам'ятник Т. Г. Шевченкові у Карпатах? На це питання нелегко відповісти. Інший очевидець згадував, що бачив монумент десь у кінці 80-х років XIX ст. Саме тоді закінчили прокладання згаданої дороги у глибину гір. Як нам здається, його збудовано десь між 1895 і 1901 роками, бо під першою датою надруковано опис Сокільської скелі, та не згадано про пам'ятник.

Можна думати, що тоді його ще не було. А втім, не виключено, що обеліск уже стояв над Черемошем, але з цензурних міркувань про нього не хотіли згадувати.

Довго стояв пам'ятник Кобзареві над Черемошем, поки у роки І-ої світової війни не знищила його чиясь зла рука. Не виключено, що це був перший пам'ятник Т. Г. Шевченка в Україні. Адже відомий бюст поета роботи В. Беклемішева в садибі Алчевських у Харкові встановлено у 1898 р.

Другий пам'ятник Кобзареві на Прикарпатті поставлено в селі Вовчинець. Відкриття його відбулося 1911 р. у 50-ту річницю з дня смерти поета. І цей пам'ятник був зруйнований під

час війни, але після її закінчення жителі села зразу ж відбудували його, і він зберігся до наших днів.

28-го березня 1914 р. на честь 100-річчя з дня народження Шевченка відбулося відкриття пам'ятника поетові в селі Сілець. Це був обеліск у формі могили (очевидно, цей та подібні пам'ятники мали нагадувати про Тарасову могилу в Каневі). На жаль, і цей пам'ятник був знищений. 1937 р. жителі Сільця відбудували його.

Кожний, хто побував у Косові, бачив над Рибницею високий курган, а на ньому — бюст Т. Г. Шевченка. Цю могилу насипали 1914 р. жителі міста і навколішніх сіл. У 1923 р. якісь злочинці вночі дуже пошкодили пам'ятник. Польська влада не забарилася знищити монумент цілком, проте це викликало загальне обурення. Влада змушена була дозволити відновити пам'ятник. Каменяр М. Юсипчук не тільки знову виготовив високий постамент, а й сам зробив бюст Т. Г. Шевченка (його відкриття відбулося 1928 р.).

Іншою формою вшанування пам'яті Кобзаря України були так звані Шевченкові могили, що 1914 року насипали жителі багатьох сіл Прикарпаття. Ось як описує це видатний укра-

їнський письменник В. Стефаник: „Як ми її досипали, то світало, роса нас припала, й ми посідали довкола, бо ноги боліли. А старший син Марії виліз на сам вершечок та й так ладно говорив до нас, що з цеї нашої могили будемо дивитися на велику могилу на Україні, щоб ми були всі одної мислі. Дивився так дивно, неначе б поправді на зорях бачив Україну. Потім ми повставали і співали . . ."

Між Яремчею і Микуличином, там, де гірський потік Пічнівський впадає у Прут табличка сповіщає, що тут розпочинається урочище „Пічний", із скельними асоціяціями сосни. Цей куток — не тільки пам'ятка природи, що привертає увагу туристів своєю дивною красою, він знаменитий ще й „Каменем Шевченка". Ось що розповідають про нього:

. . . Було це десь на початку нашого століття. Урочище „Пічний" і водоспад Капливець були улюбленими місцями відпочинку курортників. А малесенький пастушок, мугикаючи собі коломийки, випасав тут „товар" — корови й вівці. Одного разу до хлопця підійшов якийсь чоловік і почав розпитувати про його життя. Довідавшись, що вітчим гуцулика — каменяр, він попросив принести молоток і долото. Коли він приніс інструмент, незнайомий підійшов до найближчої скелі, що й зараз упиняється у дорогу, й викарбував на ній напис: „Камінь Шевченка". На запитання пастушка, чи знає він Шевченка, невідомий розповів йому про незвичайну людину, про її велике серце, любов і відвагу, прочитав її безсмертні вірші.

З цього дня „Камінь Шевченка" став дорогим для маленького пастушка. А коли він дізнався, що незнайома людина — великий Іван Франко, скеля стала для нього ще дорожчою.

Сьогодні важко встановити, чи справді І. Франко викарбував ті слова. Можливо, це ще одна народня леґенда, в якій нарід об'єднав імена співців свого горя і своїх сподівань на краще майбутнє.

Не виключено, що цей напис з'явився ювілейного 1914 року. Так чи інакше „Камінь Шевченка" став частиною історії нашого краю.

„Українська Думка"

Новинки з Централі Союзу Українок

У місяці грудні п-во Звоздецькі з Едмонтону їздили до Аргентіни на святкування 75-ліття Поселення Українців у Аргентіні. При цій нагоді пані А. Звоздецька мала зустріч з членками Союзу Українок Аргентіни та іншими особами. 17-го січня на засіданні Централі пані А. Звоздецька дуже докладно розказала про ці щирі, до сліз зворушуючі зустрічі з українками. Слідкуйте за репортажем у „Промені".

— — —

8-го грудня пані Слава Охітва з Торонта відвідала канцелярію С.У.К. До Едмонтону приїхала вона з картинами мистця Темістокля Вірсти. Картини були виставлені від 6-го до 13-го грудня 1972. Цього самого дня у канцелярії були пані: А. Шемелюк і Л. Милан.

— — —

27-го грудня милим гостем у Централі була панна Леся Керніцька, донечка отця і пані добр. Керніцьких. Леся приїхала у гості до батьків з Торонта, де вона учителює.

— — —

29-го грудня через Едмонтон переїжджала п. добр. В. Симчич, голова Комітету Українок Канади. З цієї нагоди членки Централі С.У.К. мали „вечерю-зустріч" з п. добродійкою і тут вона докладно розказала про працю Комітету Українок Канади. Одним з проєктів Комітету є перекласти книжечок з української мови на англійську. Ці книжечки будуть у шкільних та публичних бібліотеках.

— — —

17-го січня на засіданні Централі була присутня панна Т. Гаврисишин з Вінніпеґу, голова видавничої комісії Централі С.У.К.

— — —

27-го січня п. Л. Івасюк, голова С.У.К. їздила на засідання централі С.У.С. При цій нагоді пані Л. Івасюк мала наради з управою Музею С.У.К. у Саскатуні.

— — —

Діяпозитиви про „РІЗДВО" з проєкту „Українська Культура в Канаді" використали відділи: ім. Св. Ольги, Вільна, Алберта; ім. О. Кобилянської, Смокі Лейк, Алберта; ім. М. Маркович, Канора, Саск.; ім. Доньки України, Роблин, Ман.; ім. Л. Українки, Овкбурн, Ман.; ім. Л. Українки у Виндзор, Онт.; п. С. Семенюк, учит. домашньої екон., Гарров, Онт. (показувала дітям у державній школі).

Дуже нам прикро, що не могли ми обслужити усі ті відділи, що бажали мати діяпозитиви, а це тому, що були вони на ці самі дні, а у нас є тільки два комплети діяпозитивів. Складаємо щиру подяку тим відділам, що прислали пожертву на розбудову цієї так цінної програми.

О. Лукомська

СТУДЕНТСЬКІ ЧАСИ ОЛЕНИ ТЕЛІГИ

В 1972 році — українська спільнота в діяспорі відзначувала пам'ять одної з найвизначніших українських поетес і великої героїні ОЛЕНИ ТЕЛІГИ, яка 30 років тому була в жорстокий спосіб замордована німецьким Ґестапом у Золотоверхому Києві.

Про творчість і героїчний чин цієї ВЕЛИКОЇ ПАТРІОТКИ, що без вагання прийняла смерть з ворожих рук за дорогу їй Україну, вже, багато згадувалося в пресі — я ж на підставі моїх особистих спогадів згадаю про студентські часи О. Теліги.

Будучи студенткою Української Господарської Академії в Подєбрадах, ректором якої був професор Іван Шовгенів, бувший професор Київської Політехніки, відомий зі своїх наукових праць: гідравліки, гідрології, гідротехніки та мінералогії, я була знайома і часто зустрічалась з Оленою, донькою ректора згаданої Академії.

Це була молода престійна панночка, гарно збудована, ґраціозна, повна життя, надзвичайно енергійна і великої волі. Вже першим виявом її волі було те, що не бажала студіювати в Подєбрадській Академії, де її батько був ректором заявивши: „Я не бажаю бути під контролею мого батька!". Не помогло й прохання матері, яка дуже просила її, щоб цього не робила, бо поїздки до Праги будуть її втомлювати та, й з обідами краще, вдома ж готується те, що їй смакує, але панна добилася свого — студіювала в Пражському Університеті на Філософічному Відділі.

В Празі проходили лише її студії, а в Подєбрадах товариське життя і розваги. Дуже любила Олена студентські вечірки, не пропускаючи ні одної з них — музика і танці її притягали. На забави Олена появлялася в товаристві своїх двох братів, які робили їй гарде, бо самі не танцювали. Товаришок вона не визнавала, хоча й була зі всіма нами мила й сердечна, а більше товаришила зі студентами. Не дивно, що де вона появлялась то, громадилося біля неї велике число студентів, радіючи з її присутности. Треба зазначити, що користалась вона великим успіхом у них, не лише як гарна панна та донька ректора Академії, але вабила їх її дотепність та розум. Вибирала вона собі приятелів теж не будьяких, а талановитих мистців і поетів — яких Бог нагородив як й її великими здібностями. До найкращих приятелів Олени зараховувались Леонід Мосендз, Микола Чирський, Євген Маланюк, Михайло Мухин (надзвичайно інтелігентна особа, володіюча 8-ма мовами перфектно, знавець всесвітньої історії і літератури та посідаючий ідеальну пам'ять, завдяки чому студентство зверталось до нього за всіма справками — від висвітлювання події з точними датами навіть зі сну, защо й дістав назву „Живої Енциклопедії") та добродушний Василь Кириленко (найблищий приятель Михайла Теліги). Частенько й залюбки вони збирались в домі Олени проводячи час за читанням своїх творів. — Ці зустрічі в будучому й відбилися на творчости Олени.

Всім нам здавалося, що найбільшим претендентом на жениха Олени — є Леонід Мосендз, але вийшло зовсім інакше — спів і гра на бандурі зробили своє — серцем Олени заволодів Михайло Теліга.

Був це стрункий гарний мужчина, свідомий українець, син Кубані, веселої і сантиментальної вдачі, обдарований гарним голосом та прекрасно грав на бандурі, бувший старшина українських визвольних змагань. Багато зі студенток були захоплені ним, але він поводився зі всіма дівчатами як ввічливий колеґа, не виявляючи жодного інтересу як мужчина.

Вістка про весілля Олени Шовгенів блискавично рознеслась по всій громаді Подєбрадів і викликала чималу сенсацію — коментувалась

вона в професорських колах і студентській громаді, найбільш про це говорилося в студентській їдальні під час обідів і вечерь, бо вже всім було відомо, що Олена Шовгеніва одружується з Михайлом Телігою проти волі батьків.

Як в кожній громаді, що живе спільно знається багато дечого про всіх так, й в Подебрадах не таємницею було, що Шовгеніви були проти одруження їх доньки з особою нижчого стану — рахуючи таке подружжя невідповідним. Не бралося до уваги й те, що батько Михайла Теліги походив зі старої козацької родини й був отаманом Кубанських Козаків — головну ролю грало, що він не аристократичного походження. Ректор Академії та був. міністр бажав собі за зятя не бідного студента інженерії, що живе зі студентської стипендії, а когось вищого так соціяльної як й матеріяльної позиції. Більшість професорських жінок поділяли думку батьків, що одруження панни аристократичного походження з бідним студентом — є мезаліянсом. Але Олена й тут виявила свій волевий характер — вона рішуче заявила батькам, що одружиться тільки з Михайлом, або покине батьківський дім і поїде в Прагу. Знаючи характер і сильну волю доньки, батьки були певні, що й без їх дозволу вона переведе в життя своє рішення, а щоби не допустити до скандалу погодилися на одруження Олени з Михайлом Телігою. Наколи запитали Олену чи бажає собі тихе в родинному крузі весілля, чи зі запрошенням більшої кількости осіб — без надуми відповіла: „Гучне весілля!".

Дійсно весілля приправлялося велике: зі сторони Шовгенівих був запрошений весь професорський склад з родинами, не лише Подєбрадської Академії, але й з Праги, від Михайла Теліги весь факультет агрономічно-лісовий та, й з інших відділів було запрошено багато студентства.

Вся подєбрадська колонія готувалася до весілля, особливо студентки мали немало клопоту з туалетами, бо кожна рахувала своїм обов'язком прийти на весілля в новій сукні пошитій з крепдешину, або крепжоржету чи крепсатену (в той час такі матеріяли були в моді і зараховувались до більш ефектовних), а все це було зв'язане з видатками, а зі студентської стипендії не багато залишалось на туалети, прийшлося багатьом студенткам купувати матерію в довг, яка виплачувалася місячними ратами (торговці дуже радо давали в кредит, бо знали як не буде виплачено то, зі стипендії даної особи належну суму стягне скарбник Академії і покриє борг торговцеві), студентам же проблема з одягами була легча, бо майже кожний вже мав для таких випадків темногранатове убрання (в той час це для мужчин було в моді).

Весілля несподівано було імпозантне, на яке прибув й представник від міністерства освіти з Праги д-р Лякоме — було це пізною весною 1925 року. На бажання Олени мало воно характер чисто український: додержано всіх українських традицій з боярами, дружками, дружбами та вітали молодих хлібом і сіллю, а на столі стояв великий коровай. Дорадницею щодо ритуалу українського весілля була дружина професора Сергія Тимошенка, яка в старі царські часи в Петербурзі, столичному місті Росії, брала шлюб в українському одязі й весілля відбувалося за українськими традиціями — тоді це було не тільки великою сенсаційною подією для Петербурга, а й великим дивоглядом, що українські аристократи беруть шлюб в мужицьких одягах.

Весільні страви були чисто українські за винятком величезного торта, який був замовлений в чеській кондиторській. Приготовленням страв зайнялися пані: Євдокія Василівна Сакович (дружина Євгена Саковича, бувшого міністра шляхів і комунікацій при царській Росії і професора Української Академії), Любов Сесоєвна Чередієва (дружина декана агрономічно-лісового відділу) і Софія Яковлівна Шереметинська (дружина професора Академії).

Музика грала старинні танці як вальс з фігурами і інші, переплітаючи модерними та українськими танцями, для цього був спеціяльно призначений дирежер інж. Теодосій Любинський. Студенство співало багато народніх пісень — дійсно весілля було гучне, як й бажала собі Олена.

Сукня Олени була дуже оригінальна і коштовна — типу боярині пристосована до модерного крою. Її проектувала сама Олена. На шиї в неї висіло перлове намисто, яке по родинній традиції переходило з матері на дочку.

Подарунків було дуже багато і цінних, я їх не бачила, бо в ті часи подарунки посилались додому, й ніхто не оглядав крім близьких та приятелів. Я знаю, що кожний відділ в Академії посилав від себе дарунок за гроші між нами. Від професорських родин і приятелів були теж досить цінні подарунки та, й від представника міністерства освіти з Праги дарунок вартісний в закритій конверті. Найбільше тішилася Олена на подарунок збірки книжок, що складалася із творів усіх визначних письменників ук-

А. Горохович

Вартості української культури

Поміщуємо наступну статтю А. Горохович — „Вартости української культури". Ця тема тепер є дуже актуальною. Твориться і закріплюється основна думка — база, на якій основується наше буття в країнах поселення нашого народу. Авторка сягає своїми цінними думками в глиб сутті культурних вартостей, ставлячи в їх осередку українську людину, як вартісну одиницю. Ці цінні думки варто обговорювати на освітніх сходинах по відділах.

Редакція

Життя народу зумовлене народньою духовою культурою, воно є її виявом. Особливо виразно народня культура виявляється у народніх звичаях і в народній творчості, передовсім в усній словесності. З покоління в покоління передаються за традицією дуже старовинні словесні формули і ритуальні дії. У народніх звичаях і в мистецькій творчості відбивається вся історія народу, культурні впливи, що їх народ зазнавав, а все це віддзеркалює психологію і весь дотеперішній спосіб життя народу. Значить — традиція уможливлює творення культури народу, забезпечує тривкість нації, її вічність, безперервність розвитку її духа.

Наука каже (Віркандт, Мюір, Доуґалл), що наймогутнішим з усіх чинників, які формують націю, є гін до необмеженого тривання, до безсмертя, тобто до традиції, до зберігання спогадів, спільно пережитих терпінь, добутих перемог, які утривалені у пісні й леґенді, в іменах великих людей, а які є неначе втіленням характеру й ідеалів нації, в назвах шанованих місць, що з ними в'яжуться спогади. Тому то Ґ. Л. Джонсон, сучасний американець-журналіст тривожиться будучиною Америки. Занепад моральности добачує у тому, що молоде покоління перестає вірити в себе, що воно ставиться з цинізмом до своїх інституцій, а до своїх традицій з несерйозністю.

Ствердивши вирішальну ролю культури й традиції у твореннї нації та її духової історії у плеканні особливостей духа, психіки, почувань, зупинімся над підкресленням тих вартостей нашої культури, які мають велике виховне значення.

Досліди підкреслюють високу етичну й естетичну вартість української культури й її виразну самобутність. У всіх виявах культурного життя, зокрема у релігійних звичаях і обрядах, українці віддзеркалюють ідеалістичний світогляд. Візьмім кілька конкретних прикладів на те, як різняться світогляди окремих народів. Форми християнства, що їх прийняла Україна із Візантії, відрізняються від східнього і західнього християнства. Коли на Заході віра і побожність це радше акт думки, у нас у релігійному піднесенні сильніше промовляють почування. У нашому обряді звертається увага також і на зовнішність, на красу обряду, на багатство риз, на церковний спів, бо це відповідає естетизмові українського народу. У москалів зовнішні обрядові форми набрали такого значення, що й сама віра, що й наука, це доґми. Українець розрізняє саму суть віри і обрядову форму. Релігійне життя українців виявляє поєднання східніх і західніх впливів і воно саме виказуєе найповажніші успіхи у збереженні при цьому поєднанні питомої української душі.

Крім релігії багато інших елементів світогляду українця відрізняє нас від інших народів. Зупинімся на трьох основних питаннях кожного світогляду: а це питання правди, сили, вартости, що з них випливають уже як наслідок інші проблеми поступу, **моралі, істоти культури і т. п.** Шевченко, Франко Леся Українка у своїх творах подали нам ці поняття: це Франкове Боже післанництво, що його у „безвість віків" несе Україна, це Шевченкові **„вольна сім'я"**, це український ідеалізм Лесі з її інтерпретацією індивідуалізму, який потрібний людині на те, аби силою своєю вливатися у катеґоричний імператив **національної правди.**

Звідки кажуть нам духові провідники черпати силу духа? **Ідеаліст — українець черпає її із своєї традиції, у змісті своєї душі, у героїчних первнях історії, поезії, у чарівних спогадах про величні образи минулого, у поученнях переказів, словом у оперті духа нації на рідну традицію.** Доброю ілюстрацією цього можуть послужити перекази: — український — про Кирила Кожем'яку і польський про Крака. Щоб пе-

---

раїнської літератури, від кого він був? — тяжко сказати. Чи від професорського складу, чи від Донцова . . .

В подорож пошлюбну молоді поїхали на Гуцульщину, а по закінченні Академії вже з дипломом інженера лісовика. Михайло Теліга дістав працю по свойому фаху в Польщі, куди й виїхало щасливе подружжя Телігів.

Катерина Мурашко.

ремогти змія, Кожем'яка обмотується клоччям, обливає себе смолою, аби зрівноважити свою силу із силою змія. Він бореться з ворогом у відкритому бою. Інакше Крак. Він уживає шкіри барана, наповненої сіркою. Змій з'ївши цього барана, припадає із спраги до водопою, тоді його вбиває крак. Силу знаходять у своїй власній душі лицарі Пісні про Ігорів похід, герої билін після того, коли ці твори народньої словесности перейшли на північ, користуються чарами, перекидаються у різні тварини, щоб здобути перемогу.

Різко відрізняється в емоціях окремих націй теж наше розуміння вартости. У москалів, що знехтували духа, вартість лежить у матерії. У соціялізмі Франко-ідеаліст бачив тільки змогу зберегти право духа, москалям відповіла найбільш конкретна матеріялістична теорія соціяльного ладу Маркса настільки, що вони одинокі відважились її реалізувати в житті. Американці основу поступу бачать передовсім у розвиткові техніки, що має облекшувати життя одиниці, а індієць навпаки, у духовому досконаленні, що вимагає скомплікування, обмежування вигоди щоденного життя одиниці. Американці шанують рекордиста, індійці — йоґу. Московський формалізм проявляється постійно у інтерпретації християнізму, большевизму, тими вічними переслідуваннями за „ухили", зміст у них не такий важливий, плекання його залишається проводові.

В українців питання краси тісно зв'язане із поняттям **моральности.** Українська народня пісня в основу кохання кладе **красу душі,** тобто те, що для ідеаліста є єдино вартісне, бо вічне, російська пісня знає тільки красу тіла, що для матеріяліста є єдино-реальна вартість. Українець у відношенні до природи не користолюбний, тому село наше **„наче писанка", тому наші господині любуються у квітах, а хатнє нутро прикрашене багатьома видами народнього мистецтва.**

Дуже цікаві помічення можна робити на основі літератури. Ось перед нами прецінні пам'ятки старої доби нашої літератури. „Поучення дітям" Володимира Мономаха просякнене сильним звучанням на тему залежности долі людини, а з тим і цілої країни, від етичних вартостей провідника народу, від його високої християнської етики. Володимир-Мономах усе своє життя прямує до ідеалу християнського володаря-лицаря. З особливою сердечністю змальовує літописець образ Мономаха за його змагання завести згоду між удільними князями. Мономах проповідував високу етику у взаєминах людей і сам її здійснював у своєму житті. Постать ця під кожним оглядом може послужити зразком для виховного ідеалу. У його поученні не тільки глибокі християнські засади, велика гуманність, але й мудрість, лицарськість, шляхетний розум володаря. Цим заслужив собі на вислів літописця: „. . . просвітив Руськую землю наче сонце промінням. Слава про нього йшла по всіх країнах". Але поминаючи цей тон гуманности, християнської моралі, Мономах людина не аскетична, в нього повно любови до життя, до природи, він здібний на високі почуття, він лицар, загартований у боях і ловах. Усе в нього в повній гармонії, у єдності двох різних елементів: твердого життя, високих вимог до себе і тонкість, ніжність душі.

Поєднання цих елементів вказує на це, що поняття гармонійної, ідеальної людини за антично-грецьким висловом „каляскаґатос" було притаманним культурі русичів. Ми ніяк не дивуємося, чому князі старої Руси викликували стільки щирого захоплення у своїх звеличників. Крім „Поручення" багато інших творів старої доби (Слово про Ігорів похід, проповіді Кирила Турівського, літописи, „Слово о законі", „Моление" Данила Заточника, Житія святих та інші) свідчать про незвичайне почуття краси, силу почувань, мистецьку вартість, етичну красу, вичуття духової краси їх авторів. Нема змоги зупинятися на літературній традиції інших письменників і поетів. Крізь всю нашу літературу, почавши від найстарших пам'яток, аж до найновішої творчости сучасних молодих авторів в Україні й заграницею, скрізь тут вірність українському первневі — ідеалізмові, глибокому гуманізмові прославленню духової сили людини.

(Докінчення буде)

ТЕХНІКА НА ҐРАНІ ФАНТАСТИКИ

Голляндець Корнєліус Бієрік із містечка Нумансдорф, скромний службовець, одного дня раптом став мультимільйонером. Він одержав чек 36 мільйонів, а згодом ще на 10. Службовець вельми дивувався, звідки цей справжній золотий дощ. Загадка невдовзі з'ясувалася. Виявляється, нещодавно в одному із центральних банків країни встановили кібернетичний автомат. Це — перша помилка машини. Добре, що „клієнт" виявився стриманий і не поспішав почати життя мільйонера.

П. Щуровська

Перші кроки підготовчої праці перед від'їздом закордон Української Республіканської Капелі у 1919 році

(Уривок зі спогадів помічниці головного диригента та його заступника)

(Продовження)

Годі було стишити безперервне форте (на повний голос) і підкорити майбутніх „солістів" потрібній хоровій дисципліні. В такій атмосфері праці Кошиць, звичайно, довго не витримав і внедовзі утік з консерваторії.

К. Гр. Стеценко сидів на другому кінці підіюма і приглядався до хору. Нарешті, можна було приступити до зведення всіх партій без допомоги клавіру. Ставши перед хором, я помітила в партіях декого з артистів-солістів київських театрів. Особливо добре була укомплектована тенорова партія з артистами театру Садовського. Масовий хоровий звук був надзвичайний. Пружність і чутливість його були такі, що мимоволі спонукали диригента до динамічних зарисовок. Після спокійного, поетично-прозорого вступу йде поступове наростання почуття збентеженності й стурбованності ніжної, сприятливої душі композитора в напрямі до кульмінаційної точки від чого — „і я заплакав опівночі"... Подвійні терції в сопрановій і теноровій партіях на високих позиціях на фоні „Basso ostinato" з квартсекстакорду мінорної тоніки є виразом найвищого емоційного зворушення. І саме цим квартсекстакордом композитор з особливою силою підкреслює далі появу тоніки — появу примирення і заспокоєння.

Розуміється, що у диригента зосереджується увага на тому могутньому виразі почуття в сопранах і тенорах. Рідко кому впадає в око характерна синкопа в альтовій партії, яка, зрештою, прикрита фортісімо у верхніх голосах. Тому і я піддалася, так би мовити, теоретичному константуванню цього звукового ефекту, не надаючи спеціяльного значення продуманому наміру підкреслювання автором основного тону акорду. Такий, до певної міри недогляд з мого боку з'ясовується трафаретною звичкою чути альтову партію з меццосопрановим забарвленням, що на верхніх позиціях не в стані виділитися з особливою силою на фоні могутнього фортіссімо. Можна собі уявити силу враження, коли на тих самих словах — „і я заплакав опівночі..." такої незвичайної сили й металевої дзвінкости звука, що аж шибки задеренчали у вікнах, а у мене мороз пішов поза шкірою, раптом врізалася та сама синкопа справжнього контральтового тембру з такою міццю, наче молотком хтось вдарив по розжареному залізу на ковадлі. Якби не певна сила диригентського самоволодіння, мабуть, чи не прийшлось би мені, ще молодій адептці, розгубитися від такої вражаючої несподіванки. А що то була за краса! Тоді вперше і, мабуть, востанне пощастило мені сприйняти враження і пізнати значення справжнього хорового контральтового звука, звука тієї, що її здебільшого вважають за другорядну. Ніде й ніколи перед тим, ні впродовж дальшої моєї праці не довелось мені почути такий досконалий контральтовий звук. Які малюнки можна було б творити, маючи таку альтову партію до диспозиції в хорі! Це наче віолончель в симфонічному оркестрі...

Але вернімось до нашого співу. Після такого сильного відчаю, кульмінаційної точки художнього музичного вияву, настає емоційне опадання, розчарування, якого незрівняний талант Стеценка прикриває м'якою пеленою примирення з сухою дійсністю. Ясно, що могутнє враження від того художнього виразу вплинуло не лише на мене, але і на виконавців, так що, коли затих останній звук заникаючого унісону, кілька секунд затрималася повна тиша і нерухомість. І коли я нарешті стрепенулася, то композитор Стеценко підійшов до мене, подав руку і заїкуючись (Це була його хвороба, особливо в моментах його схвилювання), зі сльозами в очах сказав: „А-а, знаєте, я і н-не з-знав, що т-таке га-арне"... Тим часом хтось з кандидатів, що сиділи біля вікон з боку Пушкінської вулиці, зауважив: „Гляньте, скільки народу на вулиці!" І справді вулиця біля будинку, де відбувалася співка, була цілком заповнена людьми, так що навіть припинився рух аж до Прорізної вулиці. Треба завважити, що співка відбувалася, як я вже казала, в приміщенні на другому поверсі. Діялось це на початку лютого, цебто в ту пору року, коли в Україні ще стоять морози і снігу, навіть у Києві, скрізь лежить подостатку. Їздять здебільшого саньми на підрізах, які часом врізуються в бруківку і видають неприємний скрип, який дорівнює скрипу коліс тяжких возів, яких по тій бічній вулиці проїздило чимало, коли тягарових автомашин було ще не

багато. В будинках уже давно були вставлені подвійні вікна з піском на підвіконні, прикритих шаром вати. А самі рами заліплені смужками білого паперу, щоб не дуло крізь щілини. На найближчій людній вулиці безнастанно дзвонять дзвінки трамваїв, лунає тупіть кінських ніг та окрики візників, — все це створювало досить великий гамір. В кожному разі не можна твердити, що вулиця міста Києва могла похвалитись тишею, хоч це було і зимою. Отже можна собі уявити могутність звучання хорового співу, коли він, не зважаючи на певну звукову кімнатну ізольованість, привабив, публіку в такій кількости, що вулиця майже вся була заповнена слухачами.

Після першого глибокого враження, як від самого звуку, так і від композиції важко було відразу приступити до детального опрацювання. Ми з Стеценком ділились думками, а співаки теж тихо розмовляли з собою. Нарешті я розпочала працю над вирівнюванням масового звуку в партіях над читкістю інтонації, ритміки і дикції, — одним словом над технікою музичного фразування. Але не встигли ми докладно заглибитись в цю кропітку працю, як раптом з глибини залі відчинилися двері в кімнату поспішно ввійшов чоловік у військовій уніформі. Не зважаючи на те, що виконавці були зайняті працею, він зненацька майже викликнув: „Хто тут у вас веде справу?" — Ми всі замовкли, не розуміючи в чім річ. Стеценко підійшов до мене на підвищення і відповів: „Ось ми тут. В чім справа?" Військовий, не підходячи ближче до хору зголосився:

— Я ад'ютант військового міністра Жуківського, який через мене переказує вам: якщо ви завтра до 10-тої години ранку не від'їдете з Києва, то потім взагалі не від'їдете. Завтра на станції Київ 2 буде для вас окремий вагон, якого причеплять до останнього поїзда".

Старшина дзенькнув острогами, повернувся по військовому і вийшов з залі, а ми всі... остовпіли. Спочатку запанувала моторошна тиша. Першим отямився Стеценко:

— Хто може тут відразу без застережень зголосити своє бажання завтра о 10 год. виїхати з Києва? — звернувся він до хору. Підняли руки осіб з 5-6.

— Чому більше з вас не відважується вирішити це питання тут на місці? — запитав Стеценко. На це хтось зі співаків озвався: „можете дати нам авансом трохи грошей, щоб ми хоч частинно могли забезпечити свої родини, бодай на початку.

Це було найпекучіше питання даного моменту. Як і всі установи, міністерство фінансів уже давно виїхало з Києва, забравши з собою весь грошевий запас державної скарбниці разом з чужоземними валютами. Місце перебування його було нікому не відоме. Вважаючи на небезпеку, що наближала можливість різних труднощів, музичний відділ вислав Ол. Приходька розшукувати фінансову установу, яка повинна була видати призначені для капелі кошти, як в українських грошах, так і в чужоземній валюті. Згідно з затвердженим кошторисом кожний співак і службовець капелі мав одержувати відповідну своїй посаді платню в українських грошах, а з моменту переходу через кордон кожному членові капелі належалося 50 французьких франків на добу. На це наша влада асигнувала 1,200,000 франків. А в той час у Києві не було ні українських грошей, а тимбільше чужоземної валюти.

Тим часом Ол. Приходько десь блукав по світі, і про нього не було ні слуху, ні духу. Само собою, що серед присутніх на співці не було нікого з заможніших людей, які могли б позичити певну суму грошей, щоб задоволити слушну вимогу співаків і тим захоронити капелю. Кирило Григорович (Стеценко), одначе не здавався і почав звертатися до окремих осіб, хто міг би в міру своїх можливостей таку позику зробити, — і запропонував у першу чергу своїх 3,000 карбованців. До нього приєднався його брат Петро Ст., долучивши до братових грошей своїх 1,500 карб. Стали обзиватися ще окремі голоси, що пропонували менші частки. Все разом складало все ж таки незначну суму, якою при досить низькому в той час вартісному курсі українських грошей, ледве можна було задовольнити вимогу кількох співаків. Пригадую, що таким чином можна було задовольнити п. Кузьмина, у якого лишалася жінка з кількома дітьми. Пізніше цей співак був солістом у капелі.

В результаті розмова, умовлянь, нервових суперечок і вже досить гострих дебатів пощастило Стеценкові скласти список з 18 осіб, які погоджувалися на другий день виїхати з Києва. Ясно, що це не був жодний репрезентативний хор, — і треба було примиритися з тим, що ціла акція вислання хору закордон була засуджена на невдачу. Для мене це було зрозумілим. Але Стеценко й далі не здавався.

„Хор мусить виїхати закордон!" — рішучо заявив він ін без дальших дебат звернувся до кандидатів першої категорії:

(далі буде)

„БАЗАР"

(Доповідь, яку виголосила пані Марія Волосевич, Лицар Залізного Хреста, на академії влаштованій V-ою Станицею Союзу Бувших Українських Вояків 10-го грудня 1972 р. в Торонті)

„Ось триста пятьдесят і девять: їхне серце —
крижана емаль
І буде вічним свідком слави, морозом сціплена Звіздаль.
Від нині будеш ти, Базаре, будучина і чести міт.
Народе! вдячний будь на віки за кров безсмертних —
вічний дар,
Ти понесеш його в майбутне з великим іменем —
БАЗАР!"
(слова **Кость-Костенка**).

Цю трагічну подію, яка дістала назву „Базар" вшановують по мірі своїх можливостей, скромно чи більш урочисто, майже всі українці у вільному світ.і

Дата 21-го листопада є двічі трагічна, бо в наслідок першої трагедії постала і друга. 21-го листопада 1920 р. наша армія Української Народньої Республіки знесилена та вичерпана фізично, без зброї та набоїв і без ніякої допомоги від інших держав, мусіла скласти рештки зброї, переходячи Збруч, але вона **не скапітулювала.**

Мусіла відійти. Мусіла відпочити та найти будь-якого союзника, у якого можна було б дістати зброю та так необхідні на війні медікаменти.

Запілля у нас не було, бо ворог був зо всіх сторін. Єдина на Україні фабрика виробу зброї, то був „Київський арсенал", але він був у ворожих руках.

Уряд УНР мусів заключити союз з поляками, бо іншого рятунку не було. Крім того ще й українська армія поділилася, бо де-хто уважав за більш радикальне увійти у союз з „білогвардійцями"; але ж ті мріяли тільки про створення „єдіної неділімої Росії" під яким будь прапором.

Таким чином Армія УНР опинилася в таборах інтернованих в Польщі, за дротами. Всі були певні, як старшина, так і козаки, що скоро знов одержать зброю і вирушать на Україну. Тяжко переживали неволю. Майже з кожного бараку чути було сумний розпучливий спів „За що ж, Боже Милосердний, нам послав ці муки . . .".

Всі знали, що Україна, зоставшись без регулярної армії, опинилася в очайдушній боротьбі з ворожою більшовицькою окупацією. Героїка повстанської боротьби, як буревій, неслася по всій Україні. Особливо це було в 1921 р. Окупант приміняв найбільш жорстокі способи кари. Кладовища заповнювалися повстанськими жертвами.

Україна прагла волі. Тоді вже всі зрозуміли значення і вартість проголошеного IV Універсалу. Наш нарід був тоді одиноким воїном, не тільки на Европейському континенті, але і на всесвітньому полі. Світова байдужість і пасивність та незрозуміння важливої загрози дали наслідки, яких ми були і є тепер свідками.

Коли ж до таборів дійшла вістка про зв'язок, який принесла до Тарнова, де перебував Уряд УНР, молоденька гимназистка Віра БАБЕНКО з Січеславщини від головного організатора Григорія Чупринки, то не в силі було стримати розпуки і психічної напруги нашого вояцтва. Всі хотіли взяти зброю і йти на найтяжчу Голготу за страждущу і знеможену Україну і їй Нарід.

Командні Штаби дивізій хвилювалися і непокоїлися бачучи настрій вояків і розуміючи ризико бойових операцій з більшовиками, які мали на Україні в своїому розпорядженні 15 дивізій. А наші, як я вже раніше зазначила, не мали ні від кого допомоги, ніхто в Европі, ні в цілому світі не розумів загрози московської політичної „гангрени".

Знаючи такі тяжкі обставини, все таки наш уряд увесь час вів переговори з польським урядом про формування українських військових частин, які б пішли в запілля на допомогу повстанцям. Нарешті дозвіл одержали на невелику групу, яку доручили створити і командувати здібному учасникові 1-го Зимового Походу командиру IV Київської дивізії, Ген. Хор. Юркові Тютюникові.

Створили штаб і оголосили по дивізіям набір добровольців. Рушили майже всі (хоч офіційно говорили, що їдуть у прикордонну смугу на лісові роботи).

Але тому, що кількість була обмежена польським генеральним штабом, прийшлося вибирати більш здорових і витривалих. Вийшло у похід 1300 душ. Крім того вимарш частин, невідомо чому, польський генеральний штаб призначив на найбільш несприятливий час для партизанки. Кордон переходили в перших числах

листопада. Цей рейд дістав назву 2-го Зимового Походу.

Вийшло дві групи: Волинська під командою Ген.-Хор. Юрка Тютюника, яка перейшла кордон в районі м. Костополя на Волині і взяла напрям на Коростень. Друга група під командою полк. Палія-Сидорянського перейшла кордон в районі м. Сатанова на Поділлі скеровуючи свій напрям на Житомир. Спочатку обидві групи мали великий успіх: здобули зброю, коней, повипускали в'язнів та знищили кілька червоних комісарів, які переводили екзекуції над повстанцями і населенням.

Зайнявши Корестень ген. Тютюник переконався, що місцеві повстанські групи, з якими вони мали співпрацювати, були нещадно знищені, а населення стероризовано. Отже, сподіватися допомоги не було від кого. Тому Волинська група взяла напрям на південь — на Житомір для з'єднання з Подільською групою.

Одначе зв'язку не здобула, хоч були недалеко одна від другої. Навіть трапилося таке, що Подільська група натрапила в лісі на гарячий ще попіл спалених документів Волинською групою. Але інтенсивні переслідування ворога та небувалі в той час великі снігові і морози не допустили до з'єднання обох груп.

Подільська група щасливо після виконання свого завдання відступила до польського кордону без втрат.

Волинська група була в гіршому становищі, бо по її п'ятам йшла кіннота Котовського. І от коли здавалося, що вони трохи віддалилися від ворога, то зупинилися на ніч для відпочинку в с. Малих Миньках. А ранком — це було 18 листопада, — коли вони вирушили в дальшу дорогу, то на них наскочила і їх заатакувала кіннота Котовського поміж злощасною річкою Звіздаль і с. Миньками. Почався завзятий і жорстокий бій, який закінчився поразкою. Яких 500 наших старшин і козаків, в тім числі і Міністер Морського Міністерства, ген. Білінський попали в полон. Їх знесилених, напівроздягнених з відмороженими ногами замкнули в церкві в с. Миньках. Почався революційний суд. Пропонували помилування, якщо полонені підуть на співпрацю з більшовиками. Та відповіді не дістали. Ту саму пропозицію повторили вже на місці розстрілу в м. Базарі. Тоді козак 6-ої дивізії, СТЕПАН ЩЕРБАК від імени всіх відповів: „Ми знаємо, що нас чекає, але України не зрадимо. Стріляй кате! Україна помститься за нас." І зі співом: „Ще не вмерла Україна" ВОНИ впали, як святі мученики, які наперед знали, що йдуть на смерть як протест за тяжко страждаючу, нескорену Україну, за свій нарід. Їх було 359. Імена всіх відомі. Це був безприкладний героїчний чин в історії світу.

Там під Базаром є Голгота наших Лицарів, кращих Синів України. Їх душі з'єдналися з Героями КРУТІВ, з Героями І Зимового Походу і всіх інших, хто склав своє життя за Волю і Незалежність України.

„Там впали Лицарі могутні і ясні
Незломні, горді у своїому чині.
І моляться вони в блаженнім тихім сні
За поневолену страдальну Україну."
(Слова М. Битинського)

Згадуючи в ці 51-ші роковини смерти Лицарів воїнів упавших під Базаром і всіх полеглих у Листопадовому Поході, великих Синів України, віддаємо глибокий свій поклін, поклін усієї України і салют їхній пам'яти.

ВІЧНА ЇМ СЛАВА!

---

†

Ділимося з українським громадянством сумною вісткою, що дня **23 січня 1973 року** відійшла у вічність заслужена громадянка

Бп. п. Анастасія Григорчук

дружина відомого бувшого посла Миколи Григорчука з Етелберт.

Відійшла з наших рядів великого серця, піонерка громадського руху в Канаді, скромна в житті, а велика у трудах своїх, членкиня багатьох культурних і добродійних організацій, бувша голова Провінційної Екзекутиви Союзу Українок в Манітобі, довголітня провідниця у своїй околиці.

Народжена 1890 року в родині Дмитра Джаманівих в Західній Україні. До Канади прибула малою дівчинкою з родичами піонерами. Одружена з Миколою Григорчуком 1905 року, а від 1910 сталим місцем поселення було містечко Етелберт в Манітобі.

Родині бл. п. Анастасії, а зокрема мужеві п. Миколові Григорчукові, — синові Михайлові з родиною, дочкам — Розалії, Надії і Фіялці з родинами висловлюємо глибоке співчуття.

Управа Союзу Українок Канади в Едмонтоні і редакція журнала „Промінь".

НАРОДЖЕНІ КРАСОЮ КАРПАТСЬКОЮ КРАСОЮ

Оглядаючи моделі давнього одягу і яскраво-узорчасті рушники, ми часто замислюємося над питанням, чим вони ваблять, захоплюють і чарують нас? Лише пробудившись від непідвладного собі враження, починаєш вивчати твір, шукати компонентів, із яких складається естетика виробу.

Нещодавно ми ознайомилися з веселкою Стефанії Кульчицької у Державному музеї етнографії та художнього промислу АН УРСР. Понад 100 експонатів, представлених на виставці, вражають своєрідним колоритом вишивки та одягу з елементами українського національного декору.

... Ніколи не забути дочці вишитий рушник, який полонив її душу на все життя. Успадкувавши мистецтво вишивання й оздоблювання від матері, Стефанія Василівна чимало літ копіткої праці, безупинних пошуків віддала моделюванню та вишиванню.

Художниця належить до старшого покоління майстрів декоративного та ужиткового мистецтва. Її невичерпна фантазія приводить до щораз нових варіянтів оригінального моделювання. З допомогою кольорових ниток і аплікацій художниця створює барвисті, скатертини, серветки, наволочки та подушечки, майстерно викроює й оздоблює одяг.

Вишивці Стефанія Кульчицька віддала доброго піввіку. Її звабила Гуцульщина, гірський край з прекрасним самобутнім народним одягом та вишивкою. І голосистою коломийкою потекли стрімким Черемошем яскраві кольори, заплелилися у веселу мережку, створюючи своєрідні сердаки, свити, оздоблені аплікаціями з шкіри, бісером, металом, люрексом, вовною.

А ось бойківські гуньки та лемківські чуги, виготовлені порівняно недавно. Природа Бойківщини відрізняється від гуцульської. Відтак за допомогою різноколірного шнурування, С. Кульчицька підкреслює в гуні красу, строгість і щедрість, передає тепло мажорних барв цього мальовничого закутка Карпат.

У лемківському одязі майстрині переважає синій колір. Використані у ньому вишивки та аплікації досить вдало відтворюють традиційний народний декор.

Мистецтво одягу — чи не найдавніше. Забуті чари-взори княжої доби ожили в сучасному одязі Ярославни. Крій свити оспіваної княгині стилізований, але витриманий у народному строї. У стротогому силуеті, простоті крою, у земнистому кольорі сукна відчувається подих української землі, подихи давньої доби ... Злетом творчої фантазії вражає й свита, прикрашена орнаментом із вбрання славетної Лесі Українки, у поезію якої залюблена Стефанія Василівна. Натхненна Лесиним ювілеєм, художниця вклала у цей твір усю теплоту свого серця. Як відомо, Леся Українка одягалася скромно, носила переважно темне вбрання. Ось чому майстриня на чорній свиті скомпанувала геометричний орнамент, оздоблений сірою шкірою та металем.

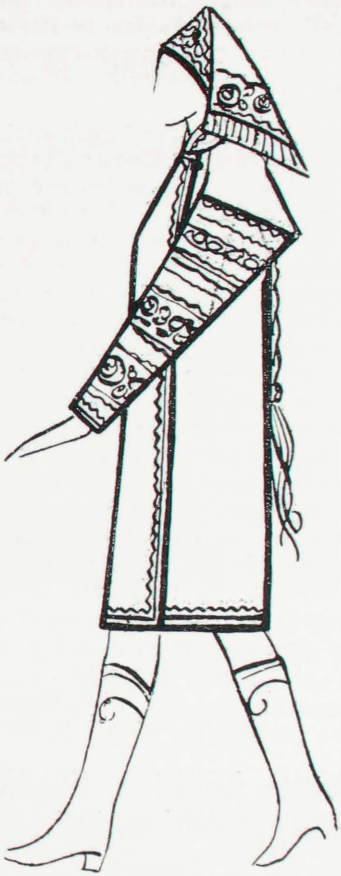

Українська жіноча свита

С. Кульчицьку як мистця цікавить не лише народний одяг, а й сучасний, стилізований під народний, оздоблений вишивкою та аплікацією.

Створені нею вбрання носять наші славні співачки — сестри Байко, солістка театру опери та балету Володимира Чайка та інші. Локальний червоний колір „Шахтарочки" лаконічно прикрашений чорною шкірою та металом. Коли дивишся на цю свитку, в уяві зринає жевріюче небо, копри і зарум'янена дівчина в ошатній народній свиті.

Використовуючи у своїй творчості мотиви, крій та декоративність давнього українського вбрання, художниця по сучасному оздоблює стилізований одяг предків. Це засвідчують такі справжні шедери, як свитка „Івановранківка", сердак „Довбуш" та свита „Перлина Гуцульщини". Остання приваблює стриманим колоритом, традиційними ріжками і ялинками, скомпонованими у живому ритмі, що надає оздобленню експресії, нагадує красу мальовничих Карпат.

Вишивка Стефанії Кульчицької зачаровує стриманим колоритом, композиційною довершеністю і майстерністю виконання. Художниця оперує в основному трьома кольорами: чорним, жовтим і червоним, тому що вони інтенсивні, добре поєднуються у ритмі мотиву, викликають певний настрій. Деякі з них нагадують швидкоплинний потічок, чи голублять неповторною красою польових квітів. Ось чому її вишивки мають такі поетичні назви: „Синій потік", „Конюшинка", „Павучок", „Ромашка".

Р. Янишевський.

„Народня Творчість та Етнографія".

ВДАЛИЙ ВЕЧІР У ПОШАНУ КОНСТАНТИНІ МАЛИЦЬКІЙ в Торонті

В неділю 12 листопада 1972 р., заходом Комітету Українок Канади, відбувся вечір у пошану Константині Малицькій, визначній виховниці і письменниці, яка збагатила нашу небагату на той час дитячу літературу своїми віршами і оповіданнями для дітей. Вона дописувала до дитячих журналів і як учителька брала живу участь у вихованін молодого покоління в патріотичному дусі.

У вечорі в її пошану інж. Л. Вертипорох розповіла про життєвий шлях К. Малицької, п-і Марія Ухач у змістовному рефераті насвітлила виховну працю письменниці, п-і Анна Ференсів представила слухачам К. Малицьку як письменницю, ілюструючи доповідь читанням її творів. Спомин К. Малицької про вивіз на Сибір прочитала учителька п-на Віра Шевчук, школярі — Петро Сагден і Маруся Осійчук віддеклямували два вірші авторки: „Сніг" та „Я люблю дивитись", п-і Ніна Козій відчитала леґенду „Гарфа Леїлі".

Цілу програму слухачі сприймали з великою увагою і приємністю, бо була живо і інтересно подана. Присутні мали нагоду набути книжку про К. Малицьку, яку видала Світова Федерація Українських Жіночих Організацій і при каві порозмовляти зі знайомими, з якими нечасто мають нагоду стрінутися. КУК є одиноким тереном, де стрічаються члени різних організацій і в цей спосіб затирають цю прогалину, яку творить між організаціями структура нашого організованого життя в Канаді. Одно лише незрозуміле явище зауважується — це абсолютне незацікавлення наших мужчин справами ,які видвигають або очолюють жінки, хоч би ці справи були всенаціонального значення. На вечорі в пошану К. Малицькій був присутнім один одинокий мужчина. Невже справи виховання або вшанування заслужених виховниць є справою лише жінок? — Невже наша поетеса Леся Українка перестає бути важною, коли її вшанування очолюють жінки?

Це лише завваги на марґінесі імпрез і починів, які ініціює і очолює жіноцтво. Ми бачимо, що на імпрезах, які влаштовує КУК є не менше жінок як мужчин. Невже українське жіноцтво є більше національно свідоме від наших мужчин? Варто над тим застановитися.

Пресова референтка Ж. КУК.

Молитва свекрухи

Господи, Ти знаєш, що я старіюся.

Стримай мене від того, щоб я стала надто балакучою й опанованою уявленням, що я мушу висловитись до кожної теми.

Звільни мене від бажання впорядковувати чужі справи.

Стримай мене від безконечних переказів подробиць. Дай крила, щоб досягати сутті.

Закрий уста мої, коли я склонна розказувати про мої жалі й болі. Вони зростають з роками й моє замилування про них говорити, зростає разом з ними.

Навчи мене усвідомляти, що й я часом можу помилятися.

Зроби мене чутливою, а не дошкульною, користливою і влазливою.

Бо Ти знаєш, Господи, що хоч і жалко не використати повністю свого багатющого запасу мудрости й досвіду, я все ж таки хотіла б мати кілька приятелів при кінці.

PROMIN

Vol. XIV, 3 **ENGLISH SECTION** March, 1973

TARAS SHEVCHENKO, THE POET OF UKRAINE

By CLARENCE A. MANNING

Taras Shevchenko is the national poet of Ukraine and the finest revelation of the Ukrainian genius. This is not only because he is the finest poet musically and literarily that has appeared among them but he has been from his first appearance with *The Kobzar* recognized as such by all Ukrainians. He is also in a very unusual sense the founder of the Ukrainian national point of view, the ideologist of his people and their intellectual, spiritual and moral guide. The Ukrainians almost without exception know some of his poems by heart, they quote them in all connections, the best composers have set them to music and his birthday has always been celebrated as a national festival. When we add to this his outstanding personality and his tragic fate, we shall dimly understand what he means for the Ukrainian people, their hopes and aspirations. In short he has become one of those few great poets who are acknowledged as outstanding and national to the last degree.

There are very few of these men in history and those few stand out on its pages. Perhaps no one since Homer has reached such a commanding position in the world. In the middle of the warring city states of ancient Greece, it was the voice of Homer who impressed upon them at the dawn of their history the essential oneness which it took them centuries to learn. He was telling of a bygone age but it was his words which created that appearance of unity and of culture out of the different waves of northern invaders into the Balkan Peninsula. It was his account of the joint expedition of all the Greeks against Troy that could always hold up an ideal of cooperation that towered over reality.

In Rome the position of Vergil was different. He came at the end of a long period, when the Emperor Augustus Caesar wanted to consolidate his power and raise himself to new glory. Vergil was literary and to a degree artificial and yet there too later ages treated him as a seer and a prophet, even though to those ages he brought no individual message.

Later in Italy it was Dante the Florentine with his *Commedia Divina* that created the Italian literary language and kept alive through the glimmering hope of Italian unity. Yet his influence was in the language, for it was the language as a unit that survived and inspired the nation, while the personality of the poet was submerged behind his work.

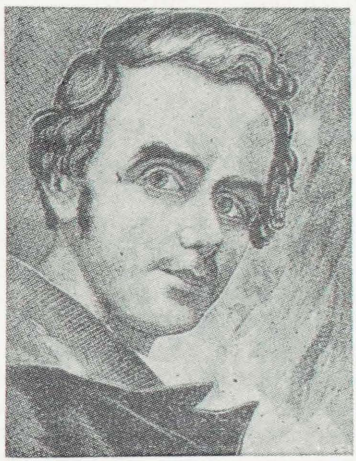

In England it was Chaucer with his *Canterbury Tales* who worked out a practicable and useful compromise between the Old English with its Anglo-Saxon character and the Norman French that had been employed at the court. It was he who set the standard for the English character and later it was the master dramatist William Shakespeare who in the Elizabethan era spoke a definite word to establish the English theatre and character. Yet today on the four hundredth anniversary of his birth, the personality of Shakespeare is still veiled from our eyes and every scholar tries at least once to solve the mysteries he presents and explain why his plays have been so universally accepted.

When we come to the Slavic lands, we find that they were much slower in producing great and widely accepted writers, few of whom penetrated beyond their own people. Perhaps under more favorable conditions the way to this was open for the anonymous author of the *Expedition of Ihor*. Yet an unkind fate veiled him and

his work for centuries and only a mutilated copy survived to give us an idea of the culture of the court of Kiev. In Poland the golden age of Kochanowski and his associates was later submerged. In Moscow there was little until the arrival of the Kievan monks in the middle of the seventeenth century, although in the eighteenth there were signs of improvement but the final spark had not been touched off.

Then with the coming of the Romantic movement at the beginning of the nineteenth century, there came a poetic explosion for which Europe was unprepared. Mickiewicz set the pace and even after he had been forced abroad by the power of the Russian Czar, the work that he had started continued in exile with the great masters of Polish, Slowacki and Krasinski.

In Russia Alexander Pushkin appeared to raise Russian poetry to heights of which it had never dreamed. He won a rapid acceptance and at least some toleration from the imperial court to which he was both attracted and repelled. But it was almost a half century after his death before Dostoyevsky fully established him on the pedestal from which he has been dethroned.

All these men whom we have mentioned came from the middle or upper classes of the land-owning nobility. They had, all of them, received the best education possible at a time when education was at its best decidedly sketchy and it was their inborn talent and genius that had enabled them to round out their training and to make their mark in literature. They deserve all credit and this has been richly accorded them in the century and a half since they lived.

But what of Ukraine? The situation seemed hopeless after the Polonization of the nobles in the sixteenth and early seventeenth centuries and of Russification in the eighteenth. All through that century the best and ablest sons of Ukraine had been drawn off to the Russian capital to inspire that northern city and to add new lustre to its laurels. Nothing seemed left except the common people who were miserable serfs on the lands of their Russian and Polish masters. Something was done when Ivan Kotlyarevsky wrote his *Eneida*, a travesty and mock epic on the *Aeneid* of Vergil with the Trojans transformed into the wandering Kozaks forced from their homes by the destruction of the Zaporozhian *Sich*. It set a new pattern, for it was the first time that any author had pretended to write in the Ukrainian vernacular and use the speech and language of the people. But the genius of Kotlyarevsky was not strong enough to carve out a new literature and his followers, whether in the Russian Empire or under the Hapsburgs, did not seem able to do more than write what has been called a partial literature, a literature which was essentially provincial and inclined to be light and far too often trivial.

What was needed, if Ukrainian literature was to emerge as something more than a provincial dialect of Russian, was to find a poetic genius who could put in artistic form the Ukrainian verse and could show to all who would see the poetic resources of the flowing Ukrainian tongue. Yet any poet who was primarily the master of verse would accomplish nothing except to raise that provincial poetry to a new artistic level. There was needed a poet with a message, which would be equally valid for the Russianized nobles and for the illiterate peasants in their humble huts, the sole repository of the traditions of the past which had been forced slowly and steadily from the places of the princes to the limited outlook of the peasant serf. The man had to be of high culture, able to move in the highest circles of society and yet not lose the common touch.

He had to have the energy and determination of the old Kozaks who dared again and again to raid environs of Constantinople at a time when Europe was still shuddering before the Turkish menace and the agents of the great powers in the Turkish capital had to attain by bribery and devious means what their governments did not dare to ask publicly and aloud and that man had to have the willingness to endure and suffer whatever was necessary to make that literature alive and vital. It was a certainty that no such individual could be found. And Taras Shevchenko appeared to do all this and more.

Who was he? A humble serf born in 1814 on the right bank of the Dnieper River. As a boy he knew the hardships of peasant life and the only advantage which he possessed was the desire of his father and grandfather to have him become literate. He had little or no formal schooling. His mother and father both died and he was left as a piece of flotsam and jetsam on his master's estate. He had the ambition to paint and he wandered around wherever there was a village ikon painter but none satisfied him. Finally to keep him occupied, he was made a Kozak page in the house of his owner. Dressed in a fancy costume, he was at the beck and call of his master for the most frivolous tasks.

It would take too long to tell the incredible story of how the master Engelhardt became con-

vinced in Wilno that the boy had artistic talent and determined to turn him into a serf artist and had him trained; there and later in St. Petersburg the boy or young man for he was now over twenty attracted the attention of Karlo Briullov, the most popular painter of the day, and now Briullov painted a portrait of the Russian writer Zhukovsky and secured the money to buy Shevchenko's freedom and then had him admitted to the Academy of Arts as a free man. It was then that another Ukrainian sitting for his portrait, saw some scribbled papers on the floor, read them and decided that they should be published. They came out in 1840 as the immortal *Kobzar*.

In an instant Shevchenko was famous. From the time he had entered the Academy, he had been the favorite student of Briullov, a man who in Rome had known all the Western authors who had passed through the Eternal City and he guided Shevchenko's reading, so that in a short time the young artist had acquired all that knowledge and those wordly graces that he needed to move at ease in palace and cottage alike and to be the friend of the entire set in St. Petersburg who understood the real meaning of Western culture and humanity. Among these were Count Fedor Tolstoy of the Academy and his relative, Count Alexei Konstantinovich Tolstoy, a prominent author and a sincere admirer of the culture of ancient Kiev. He had been one of a group of nobles chosen to study along with the future czar, Alexander II, and in his boyhood had even sat on Goethe's knee. It was such men that encouraged Shevchenko's efforts, even while Belinsky as the undisputed dean of Russian critics raged at this upstart who dared to write in Ukrainian.

(To be continued)

Відзначення 250-річчя з дня народження философа Григорія Савича Сковороди

Третього грудня 1972 р. С. У. К. Відділ ім. св. кн. Ольги в Торонто, заходом Культурно-Освітнього Комітета, відзначив 250-ліття з дня народження Григорія Сковороди. За програмою укладеною Вірою Ворскло.

Д-р Ганна Янішевська у вступному слові відмітила, що дата народження філософа припадає саме на третього грудня, і попросила до слова Л. Мурович.

Лариса Мурович подала життєпис Гр. Сковороди надзвичайно цікаво і докладно, мотто до якого було — „Світ ловив мене, але не спіймав" ,— пояснюючи, що Катерина Друга, зруйнувавши Запорозьку Січ, прочула про мандрівного філософа, який мандрував від села до села несучи живе, рідне слово і мудрість до поневолених українців — запросила його до двірця, пропонуючи добру посаду, тим самим позбавляючи його можливости мандрувати.

Але Гр. Сковорода добре був обізнаний про інтриги царського двору, бо в молодих роках співав у придворній капелі за цариці Єлисавети, категорично відмовився від такої „блискучої кар'єри", кажучи: „Моя сопілка і вівця, дорожча за царського вінця!"

Одарка Маскалюк дуже мило рецитувала „Ой ти птичка жовтобока", вірш Гр. Сковороди.

У доповіді Віри Ворскло „Значення філософії Гр. Сковороди" — наголос було зроблено на — , Жити серцем", „Праця" і , Пізнай самого себе".

Речення „Пізнай самого себе", як відомо належало грецькому філософу Сократу, але ці слова задовго до християнської ери були накреслені на Дельфійському храмі.

Віра Ворскло зробила цікаву аналогію між східньо-европейськими філософами й Григорія Сковороди, з філософії якого користали европейські філософи.

А також, такий славний російський письменник як Лев Толстой, до якого приїздили зі всього світу видатні письменники й філософи, ознайомитися з його філософією — нічого нового не створив, бо його світогляд базувався на підставі філософії Григорія Соковороди.

Пан Петро Шкурка темпераментно виконав, у музичному супроводі Антоніни Ярошевич, , Всякому городу нрав і права", на слова Гр. Сковороди.

Лариса Мурович прочитала байку Гр. Сковороди „Бджола і Шершень" з поясненнями; а саме: „Хоч їхній мед їдять нероби, як шершень, або ведмідь, але вони є щасливі, що роблять той мед, бо для них є найголовніше — праця".

Пан Роман Лігер, гарно перечитав уривок з поеми , Многогранний діямент" в перекладі В. Ворскло.

Віра Ворскло майстерно перечитала вірш Лариси Мурович „На смерть Сковороди".

Пані Катерина Майнер з чуттям деклямувала вірш Віри Ворскло „Для щастя багато не треба".

Пан Петро Шкурка, артистичним читанням „На хуторі", оповідання П. Волиняка, чарував присутніх і був нагороджений голосними оплесками!

Доповіді Лариси Мурович і Віри Ворскло були на такому високому поземі, що їх хотілося слухати, слухати й слухати!..

Д-р Ганна Янішевська на закінчення програми сердечно дякувала обом доповідачкам і всім виконавцям програми, також паням К. Майнер і Пасерб за прикрашення сцени, де посередині красувався портрет Гр. Сковороди прикрашений вишиваним рушником, а над портретом був великий напис „Мене світ ловив, але не спіймав", художньо виконаний молодою студенткою Роксоляною Янішевською.

При касі були: добр. О. Вишиван та В. Лавренюк. Голова відділу Таїсія Копил пропонувала закінчити Академію збірним співом на слова Гр. Сковороди „Де згода в сімействі", яке всі з піднесенням проспівали.

Катерина Федорів.

Звіт Провінційного З'їзду С.У.К. на Британську Колюмбію

Восьмий Провінційний З'їзд Союзу Українок разом з складовими організаціями СУС відбувся 28 і 29 жовтня 1972 р. у Ванкувері, Б.К. Делегатів і гостей реєстрували пані Л. Митрук — з'їздова касирка і пані Л. Василенко — касирка екзекутиви.

З'їзд відкрила голова Пров. Екзекутиви пані М. Вакалюк і привітавши присутніх запросила о. прот. П. Бублика провести молитву. Однохвилинною мовчанкою вшановано покійних членок.

До президії покликано слідуючих: голову Союзу Українок Канади пані Л. Івасюк, голову пров. екзекутиви пані М. Вакалюк, заст. голови — Л. Кут Шевчук, уступившу голову П. Клюкевич, о. і добр. Бублик, голову відділу ім. Л. Українки Г. Воробець і рек. сек. О. Гавришок. До номінаційної комісії обрано пань: П. Клюкевич, О. Сироїд, К. Гузик, П. Кіндрачук і Є. Лин. До резолюційної: Л. Івасюк, М. Савіцьку і Є. Єлиняк.

Привітальне слово виголосила голова С.У.К. пані Л. Івасюк, побажавши успіху з'їздові. Вона поінформувала про працю Централі, її ідеї, постанови, які за 46 років існування Союзу стали ще більше актуальні, цінніші та потрібніші для нас. Подякувала відділам за працю при Церкві, школі, громаді, за пожертви на різні потреби, а пров. екзекутиві за нагляд над відділами в Британській Колюмбії. В четвер 26 жовтня пані Л. Івасюк відвідала відділ ім. О. Кобилянської в Чиливак, Б.К.

Слідували привіти від делегаток відділів: ім. Л. Українки — голова пані Н. Воробець (113 членок), ім. Св. Ольги з Вернон — пані П. Кіндрачук (45 членок), ім. Л. України з Кемлупс — пані Є. Лин, ім. О. Кобилянської з Валей — пані М. Боднарчук (38 членок), ім. О. Пчілки з Бернабі — пані О. Ваврик. Привіти від інших організацій: від ванкуверської громади привіт склав голова пан В. Швайківський, пан В. Книгніцький від народного Дому, Роман Шевчук від молодшого відділу С.У.М.К. з Ванкуверу, Віра Шевчук від старшого відділу С.У.М.К. з Ванкуверу, пан В. Дзюбенко від відділу Т.У.С. — Ванкувер, пані Печатківська від сіятельських вільних козаків, Фіялка Островська з Валей — від старшого відділу С.У.М.К., Давид Лисак з Валей — від молодшого відділу С.У.М.К., від громади з Чиливак — пан Криг'якевич, від громади з Валей, пан Боднарчук і пан Кіндрачук від громади в Вернон.

Уступаюча голова пані М. Вакалюк вітає голову Союзу Українок пані Л. Івасюк з Едмонтону.

Голова, членки та референтки провінційної екзекутиви по черзі склали звіти з 2-ох річної успішної праці. Вотум довір'я уступаючому зарядові внесли пані: М. Боднарчук, а піддержала пані О. Сироїд. Присутні з зацікавленням оглянули добре упорядкований музей.

Заходом відділу Т.У.С. промовляв пан С. Пернаровський на тему: „Українська мова—ключ для українського народу". Як піонер і заслужений працівник на громадському полі, він підкреслив необхідне знання своєї мови, бо мова це душа народу і занедбання її знищить нашу націю. В великих труднощах наші піонери розвивали її і передали нам, щоб ми продовжували, научали своїх дітей та зберегали її як цінний скарб. Отець прот. П. Бублик представив промовця, а о. прот. П. Блажук належно подякував.

В слідуючій частині взяла участь молодь та діти. Пані М. Лебедович представила кожну дівчину окремо і де вони перебували під час літних вакацій і їхні вра-

Склад провінційної екзекутиви С.У.К. на Б. К. в 1972-4 р.: зліва направо сидять: М. Савіцька — Чиливак — 2-га заст. голови; М. Богдан — 1-ша заст. голови; нововибрана голова Л. Кут-Шевчук; кор. секр. — добр. К. Бублик; уступивша голова М. Вакалюк; Л. Киба — касирка; П. Клюкевич — реф. „Променя". Стоять зліва направо: членка екзекутиви голова місц. відділу Н. Воробець; О. Гавришок — контр. комісія; реф. канад. консументів М. Захарук — Валей; реф. архіву Є. Єлиняк; М. Боднарчук — контр. ком. — Валей; організаторка С. Троян — Чиливак; О. Круліцька — членка — Валей; О. Сироїд — контр. комісія, К. Демйон — заст. рекор. секр.; Л. Мацелюх — Валей; представниця до Жіночої Ради — Валей; Л. Митрук — голова Музею й Мистецтва. Немає на світлині пань: А. Бойчук — рекорд. секр.; А. Бабюк — коміт. Музею й Мистецтва; К. Гузик — комітет Музею й Мистецтва; Н. Микитюк — культурно-освіт. реф.; М. Сташин — реф. молодшого СУМК; О. Ваврик — добр. праці; М. Михайлюк — організаторка; А. Залубняк — реф. здоров'я; К. Павлишин — окр. представниця, Д. Мастюх, окр. пред.

ження і завваги: Галя Савіцька з Чиливак була на оселі „Зелений Гай" і в Інституті П. Могили, Наталка Романюк — на оселі „Барвінок", Маруся Лебедович з Валей в Колегії Св. Андрея, Є. Антонішко з Валей — також в Колегії. В цікавій формі в українській мові дівчата поділилися з присутніми про позитивні висліди їхнього побуту і з розложеної виставки було видно, що вони там не дармували, але крім науки, розваги скористали в мистецтві: писання писанок, вишивання, печиво, кераміка, гра на бандурі й інше.

Ділянку красномовства проводила пані М. Лебедович. Діти поділені на 2 групи: старші й молодші, вірші називалися „До церкви" і „Симон Петлюра". Участь брали 12 дітей. Суддями були: пані Л. Івасюк, проф. В. Ревуцький і пан С. Пернаровський. Нагороди одержали: 1-ша група: часу — Катруся Фенсега, $3.00 — Калина Терлецька, $2.00 — Мирон Коваль. 2-га група: чашу — Роман Шевчук, $3.00 — Юра Шумило, $2.00 — Христина Тхір. Решта учасників одержали по одному срібному долярові. О. прот. П. Бублик вручив нагороди.

В неділю після Служби Божої присутні вислухали цікаву доповідь пані Л. Івасюк, яку представила пані М. Вакалюк. Подякувавши за запрошення пані голова поділилася новинами та важними здобутками. Пригадала про надбання українців за 80 років поселення, за що уряд дав нам признання ,закликала зберігати їх, а головне українську мову, бо втратимо її і станемо безбатченками, причепою. Висловила надію, що так не станеться і наш свідомий загал наполегливо сприятиме затримці цих скарбів. Познайомила про працю ченок при РУШ, про проєкт музею, про „бріфи" для українських проєктів, закликала використовувати таланти молодих людей, бо вони надзвичайно обдаровані, інакше чужинці їх використають, негативні явища мішаних подруж, про українські організації, яких є 30. Закликала інформувати співгорожан про безрадне становище українців на рідних землях та їх прагнення. „Наші завдання є великі і коли ми їх виконаємо і затримаємо, то це утіха і поміч для наших братів і сестер в Україні" — закінчила свою доповідь пані Леся.

Пані М. Вакалюк відповідно подякувала за надзвичайно добре опрацьовану промову, з якої присутні багато скористали, також склала подяку всім тим, хто причинився до успішного З'їзду. „Так довго поки будуть відбуватися такі З'їзди як нинішній, українське життя напевно затримається" — висловився молодий юнак з Валей.

Номінаційна Комісія представила склад Провінційної Екзекутиви на наступні 2 роки (в прилозі), який був прийнятий за внеском пань: К. Гузик і М. Богдан. Ново-

обрана голова пані Л. Кут-Шевчук подякувала за вибір та довір'я до неї і подякувала уступаючій голові пані М. Вакалюк, за добре виконану 4-ох річну працю та вручила їй золоту шпильку. Резолюційна Комісія уклала резолюції, які були приняті З'їздом (в прилозі) за внеском пань: добр. К. Бублик і П. Клюкевич. Гарним концертом закінчено цей успішний З'їзд.

Склад Провінційної Екзекутиви на Британську Колюмбію на 1972-1974 р.

Уступивша голова — Марія Вакалюк, голова — Люба Кут-Шевчук, 1-ша заст. голови — Марія Богдан, 2-га заст. голови — Марія Савіцька, В склад Екзекутиви входить голова льокального відділу — Н. Воробець. Рекордова секретарка — Анна Бойчук, заст. секретарки — Кароліна Демйон, кореспондентка — добр. К. Бублик, касирка — Люба Киба. Мистецтво й Музей: голова — Лилія Митрук, Анна Бабюк. Калина Гузик і Марія Вакалюк.

Референтки: Культурно-освітня — Настя Микитюк, Молодшого СУМК-у — Марія Сташин, Журнала „Промінь" — Павліна Клюкевич, Канадських консументів — М. Захарук, Добродійної праці — Оля Ваврик, Архіву — Є. Єлиняк, Здоров'я — Анна Залубняк, Прав Людини і Горожанства — Управа Екзекутиви.

Представниця до Жіночої Ради — Оля Мацелюк. Організаторки: Марія Михайлюк і Стефанія Троян. Окружні представниці: К. Павлишин і Докія Мастюх. Членка Екзекутиви: Оксана Круліцька. Контрольна Комісія: О. Сироїд, М. Боднарчук і О. Гавришок.

Пожертви на організаційний фонд З'їзду: **по $25.00** — Відділ ім. О. Кобилянської з Валей, Відділ ім. Л. Українки з Ванкуверу, **по $20.00** — Відділ Св. Ольги з Вернон, **по $20.00** — Відділ ім. Кобилянської з Чиливак, **по $10.00** — Л. Українки з Кемлупс, Відділ ім. О. Пчілки з Бернабі, Марія Михайлюк з Вернон; **по $5.00** — Марта Лебедович з Валей, Павліна Кіндрачук з Вернон, Марія Савіцька з Сардис, Марія Боднарчук з Валей, Оксана Сироїд, Люба Шевчук, Марія Богдан, Марія Вакалюк, Лілія Митрук, Марія Наконечна, Люба Киба, Павліна Клюкевич, Настя Воробець і Оля Гавришок — всі з Ванкуверу, Леся Мацилюх з Валей, Настя Микитюк з Вернон, Емілія Косташ з Вайт Р., Марія Захарук з Валей; **по $4.00:** Уляна Гомола, Ванкувер; **по $3.00:** Н. Крипякевич, Чиливак, Анна Бабюк, Валей, добр. К. Бублик з Ванкуверу, Марія Сташин з Валей; **по $2.00** — Анна Пелех, Ванкувер, Оксана Круліцька, Валей, Олена Дзюбенко, Ванкувер, Ганя Крупка, Ванкувер, Єлисавета Єлиняк, Ричм., Анна Третяк, з Ванкувер і Катерина Пурич, Ванкувер. Разом **$235.00.**

К. Бублик — секретарка

Резолюції і рекомендації ухвалені 8-им З'їздом

1. Присутні на З'їзді однозгідно схвалюють заходи Музейного Комітету розбудувати і піднести Головний Музей та філії на відповідний рівень і закликають тих, що ще не причинилися до цього благородного діла, включитися і скласти пожертву на Музейну Фундацію.

2. Тому що українська мова є ключем до успішного українського життя в Канаді, закликаємо наших громадян приділяють належну увагу на виховання і усвідомлення наших дітей та молоді, бо від них і їхньої свідомості, залежить наше майбутнє.

3. З приємністю вітаємо початок викладів української мови у ванкуверському університеті і рекомендуємо українським студентам належно оцінити і взяти повну участь у викладах. Провінційна Екзекутива на Б.К. призначила стипендію найкращому студентові і буде й надалі допомагати.

4. Союз Українок Канади, поширюючи працю серед українського суспільства, та ознайомлюючи наших співгорожан з нашою багатогранною спадщиною, сподівається, що наша молодь простудіювавши нашу цінну спадщину, буде нею гордиться, продовжувати, доповнювати та брати активну участь у всіх ділянках українського життя.

5. Висловлюємо признання нашій Центральній Управі Союзу Українок Канади і радіємо її успішною працею, складаємо подяку редакції журнала „Промінь" за редагування високовартісного журнала. Висловлюємо признання членкам С.У.К., які входячи до Ради Українських Шкіл при Консисторії, причиняються до видання підручників для українських шкіл, чим допомагають у вихованні й освіті наших дітей в українському дусі.

Замість квітів на свіжу могилу, бл. п. Марії Олішевської, яка упокоїлась 6 січня 1973 р., складаємо нев'янучий вінок і засилаємо $5.00 на журнал „Промінь".

Родині покійної, особливо дочці: Йосифині Сурмай — членці нашого товариства висловлюємо глибоке співчуття.

За відділ ім. Доньок України,
Марія Пресунька, Тандер Бей, Онт.

— — — — —

У пам'ятну річницю смерти мого дорогого сина, бл. п. Мирослава Грищенка, який у летунській військовій службі за морем у другій світовій війні і похований в Англії, в його світлу пам'ять складаю нев'янучий вінок і засилаю $10.00 на журнал „Промінь".

Любляча мати Марія Грищенко, Ванкувер.

— — — — —

У першу річницю смерти нашої незабутньої мами, бабуні і дружини, бл. п. Марії Андрейчук, яка відійшла від нас у вічність дня 5-го лютого, 1972 р., замість квітів на її могилу складаємо в світлу пам'ять Покійної $10.00 на пресовий фонд журнала „Промінь".

Муж П. Андрейчук, дочка Оля, зять Александер, внуки — Тарас, Богдан, Маріянна Патрилюки, Реджайна.

— — — — —

Замість квітів на свіжу могилу, бл. п. Анастасії Григорчук, яка упокоїлась в січні 1973 року, в її світлу пам'ять складаю „нев'янучий вінок" і засилаю $5.00 на журнал „Промінь".

Родині Покійної висловлюємо глибоке співчуття.

Михайліна Козар, Етелберт.

— — — — —

З нагоди дня моїх уродин — в якому мені сповнилось 80 років, з подякою Богові за все добро, оцінюючи журнал „Промінь" засилаю на його дальший ріст і розбудову $10.00.

Олекса Ленько, Канора Саск.

ВІДДІЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

Дорогі Діточки!

В напевно знаєте, що в місяці березні припадають роковини народження найбільшого українського поета Тараса Шевченка.

Багато з вас, а особливо тих, що ходять до рідної школи, будете брати участь у концерті, будете деклямувати і співати, — все це для того, щоб шанувати пам'ять Шевченка. Він заслужив собі на те, бо любив Україну, написав багато віршів і поем про славну історію українського народу, був також славним маляром. Багато пам'ятників поставили Шевченкові в Україні і по світі.

Любіть і ви, діти, Шевченка, читайте про його життя, а виростете, то не забудьте прочитати його „Кобзаря" — в якім зібрано всі поезії Шевченка. Тарас Шевченко народився 1814 року в м. березні, а помер 1861 р. також у березні.

Д. Красицький

Малий маляр

Катря допомагала матері: мела долівку, з лави, з мисника стирала пилюку, поралася в хаті.

Тарас сидів біля полу на долівці і держав у руках вуглинку. Він уже обписав геть усю стіну від лежанки до полу й почав розмальовувати долівку. На білій стіні красувались гілки дерев, листя, квіти.

— Що це ти наробив! Я ж казала тобі, Катре, не давай Тарасику вуглинок. Бач, усю стіну змережив!

Мати одібрала вуглинку.

Т. Шевченко. Портрет Б. Суханова-Підколізна. Олія 1858 р.

— Ой, ой, ой!.. Справді, що ти понамальовував? Мало тобі вчора попало, то ти й сьогоді хочеш?

Катря відвела Тараса в куток і почала змивати долівку, підмазуючи стіну.

Малому не сиділось, він знайшов біля печі вуглинку і тут же в кутку почав малювати півня на стіні.

— Ти знов за своє? Що то таке?

— То півень бондаренківський!

—— Хоч би свого малював, а то бондаренківського...

— Е, наш не такий! Бондаренківський півень гребенястий. Ач, який гребінь! — і Тарас показав Катрі на малюнок. Катря тільки руками розвела.

— І що мені з ним робити? Не встигаю підмазувать.

— А ти дай йому по пальцях!

Тоді Тарас випорхнув на вулицю, зібрав товаришів, розгладив долонею пилюку й почав паличкою виводити півників. Хлопці милувалися ними й просили:

—Тарасе, малюй ще! Малюй ще!

Із-під рук малого маляра один по одному вистрибували півники на цибатих ногах. З гребінцями і без них, довгохвості і куцохвості, усякі, усякі... І кожний новий птах, намальований у пилюці, здавався кращим. А Тарас відходив набік, прижмурював око і придивлявся до півня, що біля тину, думаючи: „Як би його ще краще навчитись малювати півників".

— О, цей півень точнісінько Василів!

ВЕСНА

І барвінком, і рутою,
і рястом квітчає
весна землю, мов дівчину
в зеленому гаю.

**
*

Защебетав жайворонок,
угору летючи.
Закувала зозуленька,
на дубі сидячи.
Защебетав соловейко —
пішла луна гаєм.
Червоніє за горою,
Плугатор співає.

Т. Шевченко

ХОДИТЬ СОН КОЛО ВІКОН

Колискова

Ходить сон коло вікон,
А дрімота коло плота.
Сланяється, тиняється,
Усіх вона питається:
— А де хата теплесенька
І дитина малесенька
Туди піду ночувати
І дитину колисати.

А в нас хата тепленька,
А дитина маленька.
Ходи до нас ночувати,
І дитину колисати.
Ходи, сонку в колисочку,
Приспи нашу дитиночку.

З Українського Тижня у Вінніпеґу

Англомовна преса досить прихильно зустріла „Український Тиждень" у Вінніпеґу. Відбувався він заходом Вінніпезького відділу КУК в днях від 28-го січня до 3-го лютого, 1973 р. Український Тиждень був пов'язаний з святом Державности і Незалежности Української Народної Республіки (1918 р.). В програму входило також відзначення українських піонерів, які причинились до розвитку Канади.

Крім загальних виступів, як спільний концерт, різні українські організації міста Вінніпеґу улаштовували у своїх залях програму „Українського Тижня", як Інститут Просвіти, Читальня Просвіти, Союз Українських Канадійських Ветеранів, Альфа Омега, Осередок Української Культури й Освіти, Колеґія Св. Андрея та різні церковні громади. Через цілий тиждень мешканці українського Вінніпеґу спішились вечорами на якусь з багатьох імпрез, чи програм, кому, яка була до вподоби. Організуванням програм в переважаючій більшости займалася молодь, що справді було дуже приємним.

Мене зокрема зацікавила програма, яку організував СУМК при Катедрі Пресв. Тройці спільно з СУМК-ом при Соборі Св. Покрови в Катедральній залі на Мейн вулиці. Павільйон якого назва була „Червоні Маки". І справді, увійшовши до залі ваш зір спинявся на декорації червоних маків — всюди червоні маки — більші і менші. Ціла заля яскраво удекорована орнаментом української вишивки. На столиках, коло яких можна сісти і з'їсти вечерю з українських страв — борщ, голубці, вареники, українські печива, стоять вазочки з взорами української вишивки і в них ніжно поглядають розміщені колоски пшениці.

Організаторам цілотижневої програми був комітет, що складався з 10 сумківців тут є 45 осіб, які також обслуговують гостей. Кожного вечора по гутірці гостей, по споживанні вечері відбувається кілька концертових точок. І тут виступає сумківська молодь. Одного чи у двох вечорах співав сумківський хор, була гра на піяно, народні танці, художнє читання, дуєти, сольоспів, гра на акордіоні і навіть лірник заспівав у супроводі ліри дві народніх думи, один з музиків грав на цимбалах та багато іншого. Вступ до відкриття концертової частини робила панна Орися Лучак і з властивим їй тонким гумором уміла держати увагу слухачів-гостей, які нагороджували її щирими оплесками.

В міжчасі програми, або перед нею гості учасники могли оглядати експонати філії Музею Союзу Українок Канади, які виставлені у верхній частині залі: вишивки, народні строї, кераміка, писанки та інше. Тут бібліотека громади, якою піклується панна Марія Марко. По другій стороні залі відбувався показ лекцій писання писанок — писали також сумківці під проводом пані Олі Завісляк. Кожного вечора відбувались оглядини Катедри Пресв. Тройці під проводом пароха Прот. В. Слюзаря.

Мене інтригувала назва павільйону Українського Тижня в Катедрі Пресв. Тройці Червоні Маки. „Чому Червоні Маки, яка символіка криється в цих назвах"? Панна Орися ввічливо з ніжною усмішкою відповідає, що в назві немає символіки, що сумківці хотіли мати щось відмінне від інших, що було 10 різних назв, як Червона Калина, Чернівці та інше. А так є нагода дуже гарно удекорувати залю червоними маками, які зрештою дуже багато ростуть і цвітуть в Україні.

Сумківці дуже гарно пописались в Українському Тижні. Була б побажана дальша активна праця обидвох сумківських відділів — при Соборі Св. Покрови і при Катедрі Пресв. Тройці. Працювали вони спільно, гарно по молодечому і щиро.

Зате символічна марка Українського Тижня, рисунок на пашпорті та в оголошеннях була дуже неестетична, за яку поносять відповідальність організатори Українського Тижня відділу Вінніпезького КУК.

Н.К.

КВІТИ НЕЗАБУТНІМ

У другу річницю смерти моєї дорогої, незабутньої Мами, бл. п. Александри Пясецької, яка упокоїлась 3-го березня 1971 року в Едмонтоні, складаю в її світлу пам'ять нев'янучий вінок — $5.00 на журнал „Промінь".

Вічна їй пам'ять.

Дочка Ольга Юсипчук, Едмонтон.

— — — — —

Членки відділу ім. Л. Українки в Ванкувері висловлюють співчуття родині покійної М. Огродник, та складають пожертву в сумі $5.00 на Нев'янучий Вінок в її пам'ять. Нехай всепрощаючий Господь прийме її в Свою оселю.

Н. Воробець, голова **К. Бублик,** кореспонд. секр.

— — — — —

Складаю китицю квітів на свіжу могилу мого дорогого мужа, бл. п. Йосипа Лисака, який упокоївся 28-го листопада, 1972 року, в його світлу пам'ять засилаю $5.00 на журнал „Промінь".

Катерина Лисак, Винярд, Саск.

ПЕРЕД ЗАКІНЧЕННЯМ КАМПАНІЇ

Перед нами ще цілий місяць поки закінчиться кампанія за новими передплатниками. В числі з квітня ми вже подамо вислід здобутих передплат і нагороджених осіб.

Крім здобуття нових передплат, та тих, що працювали в кампанії хочемо підкреслити й оцінити пожертви, про яких ми ще не мали нагоди сказати наше слово.

І так пані Параня Грицюк з Келґари, прочитавши про фінансові труднощі журнала прислала $200.00 на прес. фонд. Другу більшу пожертву склав відділ Союзу ім. Лесі Українки з Ту Гилс, Алберта — $100.00.

Пише добр. М. Стефюк з Толстой — „Прочитала у „Промені", що він подорожіє і рішила вже тепер вислати Вам підвишку — $6.00 передплати, а $5.00 прес. фонд".

Друга подібна передплатниця — пані Василина Мельник з Ендру посилає передплату на 2 роки по $6.00 — $12.00.

Поміщуємо листу пожертв — кожну з них високо оцінюємо. Це свідчить, як членство дорожить своїм журналом і що ця піддержка є не лише фінансовою але глибоко моральною.

Подаємо також виказ придбаних передплат та імена тих, що потрудились їх придбати. Разом з тим вітаємо всіх нових передплатниць яких тут маємо — 24.

Індивідуальні пожертви

Параня Грицюк — Келґарі, Алта.	$200.00
Відділ ім. Л. Українки — Ту Гилс	100.00
Анастасія Григорчук, Етелберт, Ман. ..	25.00
Марія Топоровська — Пайн Ривер, Ман.	10.00
Анна Стасів — Тандер Бей, Онт.	10.00
Олена Федак — Бебилон, Ню Йорк	10.00
Д. Павлишин — Вернон, Б. К.	10.00
Ангелина Павлик — Вінніпеґ, Ман. ..	10.00
Добр. Анна Ткачук — Вінніпеґ, Ман. ..	10.00
П-во П. і К. Колтуцькі — Сенді Лейк, Ман.	10.00
П-во М. і А. Бабляк — Вердон, Кве.	10.00
Олекса Ленко — Канора, Саск. з нагоди свого 80-ліття	10.00
Катерина Яремчук — Болден, Колоредо	5.00
Марта Маленька — Стінен, Саск.	5.00
Анна Коман — Миссисаґа, Онт.	5.00
Софія Кушнірук — Винярд, Саск.	5.00
Д-ка Меланія Мельничук — Веґревил, Алта	5.00
Анна Вишневецька — Вінніпеґ, Ман. ..	5.00
Анна Полович — Канора, Саск.	5.00
П. Салонська — Бімзвил, Онт.	5.00
С. Шпитковська — Бімзвил, Онт.	5.00
Ева Кухта — Єллов Крік, Саск.	5.00
Анна Буяр — Форт Френсес, Онт.	5.00
Параня Довганюк — Едмонтон, Алта.	5.00
Текля Кравчук — Елфрос, Саск.	5.00
Катерина Маліцька — Норт Бетлфорд, Саск.	5.00
Стефанія Степанюк — Миссисаґа, Онт.	5.00
Катерина Кулик — Роблин, Ман.	5.00
Марія Кушнір — Вінніпеґ, Ман.	5.00
Д-ка Михайлина Стефюк — Толстой, Ман.	5.00
Сузанан Сиротюк — Ніяґара Фалс, Онт.	5.00

По $3.00 — Пані: А. Косс — Едмонтон, Алта., М. Гребенюк — Саскатун, Саск., А. Світик — Келґарі, Алта.

По $2.00 — Пані: Галя Влад — Вінніпеґ, Ман., Розалія Пелешок — Мензі, Ман., П. Карман — Торонто, Онт., І. Лукасевич — Монтреал, Кве., Марія Павлик — Саскатун, Саск., Анна Ю. Іванчук — Мейфир, Саск., Докія Міхоцька — Вінніпеґ, Ман., П. Шеремета — Єллов Крік, Саск., П. Архутич — Содборі, Онт., Марія Слоновська — Ґарленд, Ман., Катерина Шмиґельська — Торонто, Онт., М. А. Шпитковська — Бімзвил, Онт., Ольга Куць — Ошава, Онт., Антін Боднар — Порт Алберні, Б. К.

По $1.00 — Пані: Анна Вахняк — Вінніпеґ, Ман., Ґ. Салагуб. — Торонто, Онт., К. Горбачевська й А. Бабляк — Монтреал, Кве., Л. Мельник і А. Андрушенко — Торонто, Онт., Ф. Коваль — Милк Ривер, Алта., Марія Петрушенко — Четам Онт., Марія Вилсон — Бюкенен, Саск., Кароля Когут — Давнсвю, Онт., М. Гамонів — Келґарі, Алта., Дж. Фуштей, В. Клапій і П. Мицак — Едмонтон, Алта., І. Химюк і Марта Острижнюк — Вінніпеґ, Ман., М. Українець — Сурей, Б. К., Н. Солонична — Сенді Лейк, Ман., Т. Бобро — Ст. Кетеринс, Онт.

Придбали нові передплати

Стефанія Олійник — Торонто, Онт.	7
Д-ка Марія Керніцька — Едмонтон, Алта.	3
о. О. Костюк — Ватерлю, Онт.	3
Анастасія Дутчак — Ошава, Онт.	3
З. Сабат — Аґессіз, Б. К.	2
Н. Зенчишин — Реджайна, Саск.	1
Марія Савіцька — Сардис, Б. К.	1
Анна Скибінецька — Лімингтон, Онт.	1
Е. Цуркан — Стінен, Саск.	1
Марія Дорош — Саскатун, Саск.	1
Галя Влад — Вінніпеґ, Ман.	1

Складаю нев'янучий вінок на свіжу могилу моєї доброї і незабутньої тещі, яка була в мене, як рідна мати, бл. п. Анастасії Григорчук, яка упокоїлась 23-гі січня 1973 року, в її світлу пам'ять складаю $25.00 на журнал „Промінь". Пам'ять про неї буде вічною у моїм серці.

Марія Григорчук, Етелберт.

— — — — —

Складаю нев'янучий вінок на свіжу могилу моєї дорогої тети, бл. п. Софії Прокіпчук і в її світлу пам'ять засилаю $5.00 на журнал „Промінь".

Іванна Дженис, Едмонтон.

— — — — —

Нев'янучий вінок кладу на свіжу могилу моєї дорогої свахи, бл. п. Софії Прокіпчук-Лозінської і складаю в її світлу пам'ять $5.00 на журнал „Промінь".

Гафія Янішевська, Едмонтон.

Громадська і родинна хроніка

ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОГО СТУДЕНТА

Ошава, Онт.

У Союзі Українок Канади, відділ „Барвінок" увійшло в традицію влаштовувати День Українського Студента.

Така імпреза відбувається осінню, коли студенти започатковують свої навчання. Запрошується всіх православних студентів учащаючих у восьму клясу початкової школи і аж до університетських студій.

Цього року таке святкування відбулось 29-го жовтня 1972 р. коли запрошене число студентів прибуло до церкви на Службу Божу. Опісля перейдено до залі на прийняття-обід.

Атрактивно застелені і удекоровані столи приваблювали молодих горожан. Обід був приготовлений у буфетному стилі.

Отець парох Тарас Славченко перевів молитву слідував тост за здоров'я студентів. Пізніше всі підходили до багатого буфету приготовленого членкинями Союзу відділу „Барвінок".

Голова громади при церкві Св. Івана Хрестителя пан Іван Куній промовляв студентів оцінюючи науку, щоб набути собі ширший світогляд і кращу майбутність. Пані Юлія Підвербецька, голова сестрицтва Св. Покрови, при парафії, у своїм слові сказала як важливо в наших часах належати до церкви і бути добрими парафіянами. Голова, відділу „Барвінок" пані Оля Горегляд тепло привітала студентів і підкреслила, що в житті відрізнення добра і зла є конечним. В молодому бурхливому житті часами можна легко захитатися. І тому, мудрі ці молоді юнаки і юначки, що дотримуються конструктивних порад батьків. На серці відділу „Барвінок" лежить зобов'язання і ціль осягнути світле майбутнє для нашого молодого покоління. А збереження і продовжування національної свідомости та української мови вийде всім на користь.

Слово подяки в імені студентів сказав Івась Стезик, примірний учень середньої школи у Ошаві, який також виконує обов'язки старшого брата під час недільних Богослужень.

Замість пані Орисі Сушко, головної бесідниці, доповідала пані Оля Куць. В змістовній промові бесідниця сказала, що теперішня молодь не є така байдужа як її нераз окреслюють. Вона цікавиться життям, світом і наукою, але потребує більшого зрозуміння як коли небудь. Дискретне зрозуміння може запевнити тісніше співіснування між молодшою і старшими. Пані Куць торкнулася також питання української ідентичності і вікових культурних надбань української спадщини.

Пані Анна Дутчак, членка, звернулася до студентів підтримувати думки вислухані тут для збагачення особистих прикмет і добра кожного студента. Вона побажала від відділу щасливої подорожі і якнайкращих успіхів Юрієві Славченкові, синові отця і добродійки Славченко, який 30-го жовтня мав від'їхати на продовження своїх студій до Києва, в Україну.

Слідувало висвітлення фільму про зимовий спорт — лещетарство. Різні епізоди на лещатах, вміння управляти лещатами та можливі неминучі пригоди вабили глядачів.

Кінцеве слово виголосив о. Т. Славченко, дораджуючи молоді своїми пастирськими навчаннями.

Найбільше праці у плянуванні, цієї імпрези поклав комітет. До комітету входили членки: пані Леся Міносора — предсідниця програми, пані Кароля Шевчук, пані Йоанна Стурджесс, пані Анна Дутчак — куховарка і пані Галина Плішка — уступивша голова відділу.

Бажаємо всім студентам гарних успіхів у школах і усього найкращого в прямуванні до добрих цілей. Боже, щасти!

Оля Горегляд — голова

УКРАЇНСЬКА МИСТЕЦЬКА ВИСТАВКА ВЛАСНОРУЧНИХ РОБІТ

Два відділи СУК ім. св. кн. Ольги і Тризуб при Катедрі св. Володимира у Торонті влаштували згадану виставку 22-го жовтня 1972 року запляновану головою культ.-осв. ком. д-р Г. Янішевською. Організаційну працю, виконала п. Марія Божик, мистецьку програму проводила д-р Янішевська.

Імпреза розпочалася молитвою, яку прочитав митр. прот. о. Д. Фотій. Доповідь про українське мистецтво виголосила п. Марія Божик. Коротко, але цікаво і сутєво з особливим піднесенням підкреслила заслуги українського жіноцтва. Коли залишаючи рідну землю, не залишило воно наших релігійних, культурних та національних здобутків, понесло їх у далекий світ, як найдорожчий скарб, щоб засвідчити свою любов до усього, що наше, що рідне, чого не в стані знищити ніякі життєві обставини, а щоб стали вони допомогою у вихованні наступних поколінь. Пані Марія Божик не перебільшила заслуг українського жіноцтва, столи з експонатами вишивок, малювання, кераміки та різьби на дереві захоплювали своєю красою. Безліч кольорів, стібів, взірців з усіх сторін України підтверджували наше духове багатство, нашу окремішність, в якій віддзеркалюваеться наша Соборна Україна.

Пані Ів. Стендик з Кобринського повіту мала на свойому столі фартух перетканий на верстаті дуже гарним взірцем, мала один лише вишитий рукав, що зберігся на протязі 70 літ, вишиту скатерку з тонкою, доморобного льняного полотна. На столі Наталі Реви вабили очі дві блюзки, одна вишита волинським взірцем зі села Білогородки з додатком власної композиції, а друга, — взірцем з Кременеччини, що зберігся у пребабусі.

Галя Ключко мала картини своєї роботи „Село в зимову ніч" (акварель) і „Український пейсаж літом" також акварель, до того керамічну писанку. Картини були надзвичайної краси і змісту. Поетеса Віра Ворскло виставляла 8 картин, були між ними реалістичні і абстрактні виконані олією і акрімком. З робіт п. д-р Зої Плітас виріжнялася красою сорочка вишита полтавською гладдю. Д-р Г. Янішевська мала суконку для внучки, вишиту, старoцерковним стібом, яка звертала увагу естетичним виконанням, оригінальністю та доскоиалим смаком. Вишита картина „Маки" п. Єфрозини Лісецької захоплювали кольорами та мистецьким виконанням. Роксоляна Янішевська

розмалювала 3 вази трипільським взірцем, одне з них її власної композиції. Пан Микола Микисор вишив три портрети: Т. Шевченка, Івана Франка та Лесі Українки, що було, правдивою сенсацією.

Надзвичайно гарні вишивки мали: пані Лариса Килимник, д-р Тетяна Рева, пані Валентина Лавринюк, Мартуся Ференсів, пані Стефанія Яхимець, пані Марія Божик, панна Віра Шевчук, пані Олена Олексюк, пані Таісія Шкурка, Марія Шкурка, добр. Ольга Вишиван, пані Калина Сакалюк, пані Анастасія Сахно, пані Катерина Безкровна, добр. Марія Маґас, пані Марія Шевчук, пані Анна Коропецька пані Надія Дубилко, Наталя Сагден, пані Тетяна Тучак, Петрусь Сагден, пані Ольга Юхименко, пані Ірина Шпендик, пані Діна Гетьманчук, пані Надія Ключко, пані Марія Коропецька, Александер Мельник, Юрій Мельник, пані Анна Чабан, пані Марія Квас та пані Софія Іваницька.

В мистецькій частині виступав мішаний хор СУМК-івської молоді під проводом пана Олега Хмеля, що дуже гарно виконав 5 українських народних пісень: „Зачарована Десна" (дівочий хор), „Жито мати„, „Ой що то за шум учинився" (солювала Дарія Хміль), „Бодай ся когут знудив" та „Вівці мої, вівці" (солював Олег Хміль). Акомпаніював на акордіоні Володимир Мозак.

Дві дівчинки Маруся і Галя Осійчук у гарно вишитих суконках заграли на піаніно „Реве та стогне Дніпр широкий" (грала Галя), „Взяв би я бандуру" (Маруся) і на чотири руки „Ой чого ти зажурився, стрільче молодий".

Незабутне враження залишив танцювальний ансамбль СУМК-у під проводом Марка Олійника (учитель п. Микола Воробець). Танцюристи виконали два танки: „Танок у садочку" та „Гопак". Грали до танку Роман Николишин на акордіоні та Роман Богданський на бубнах. Танки виконували: Леся Яхимець, Славка Іваницька, Олена Лашко, Марко Олійник та Андрій Малет. Стилеві одяги, балетна легкість з якою молоді танцюристи виконували танки, весела, бадьора постава, мила усмішка — полонили глядачів.

На закінчення відбулося чайне прийняття. Поблагословив його протоієрей о. Юрій Ференсів. Очолила прийняття пані Ніна Козій, допомагали пані Олексюк, пані Шкурка, пані Мельник та пані Мулевич. Каса була доручена добр. О. Вишиван і пані Валентині Лавринюк. Мистецьку програму організувала пані Катерина Майнер.

Василів, прес. реф.

З ПРОЩАЛЬНОЇ ГОСТИНИ
Реджайна, Саск.

Пані Євгенія Козяр, з Лос Енджелос, Каліфорнія загостила минулого літа до Реджайни. Тут вона давніше жила, брала активну участь в громадському житті і має тут багато друзів.

Перед своїм поворотом до Каліфорнії запросила своїх приятелів на чайне приняття, яке відбулось в домі Марії Корпан, яка також є одною з близькичх приятелюк пані Євгенії.

Тут зібрані провели милий вечір на дружній розмові, спогадах про минулі часи. Точилась у нас розмова і про сучасне — згадали щирим і теплим словом наш журнал „Промінь" та рішили з нагоди цієї зустрічі зробити журналові подарунок. Гості склали $10.50 на пресовий фонд. А пані Євгенії Козяр побажали щастя, здоров'я та щасливої подорожі додому. Пані Козяр склала подяку всім присутнім за дар на „Промінь" та за милий вечір між давніми і добрими друзями.

М. К.

ДРУЖНЄ ПРОЩАННЯ ГРОМАДЯН

Круг приятелів п-ва А. і С. Степанюків, знаних громадян в Лондоні, Онт., заходом пань: Е. Слюзар і Р. Ковальчук урядив їм 13. XII. — в залі Української Православної Громади — прощальне прийняття, з нагоди їх переселення з Лондону на нове місце осідку, в околицю Торонта.

Це дружне прийняття створювало радісне враження вияву християнської любови й українського відношення до своїх друзів по долі скитальщини і спільних життєвих змаганьпоза межами Батьківщини. Однак, з цієї нагоди — за словами поета „радість з журбою обнялися", бо звичайно так при прощанні буває.

Перебіг імпрези був такий: Господиня вечора — пані В. Новицька — вітаючи прибулих до залі п-во А. і С. Степанюків, з цієї нагоди від імені всіх приявних друзів щиро дякує їм за ввесь їх труд рук і серця, вложений в місцеве громадське життя і бажає їм щасливої дороги до нового місця осідку, а там щастя, здоров'я і дальших успіхів у праці. По многоліті пані Е. Слюзар вручила їм на згадку спільний дарунок. По молитві слідувала перекуска, а потім висловлювались на прощання такі особи: о. М. Дебрин, пані Г. Володченко, п. Кузьма зі Ст. Томасу. пані і п. Проць, пп. З. Блощинський, І. Винничук, М. Співак, Ол. Рибка. У їхніх словах багато було сказано про — вже ось 33 років мандрівне й повне небезпек життя п-ва Степанюків, вірних дітей Волинської Землі. Пережиті ними події сильно позначились на їхній пізнішій суспільно - громадській діяльності — їхньою безперервною активністю, жертвенністю й патріотичним наставленням до рідної справи — вже в Канаді, перше в Ст. Томас, а потім у Лондоні, так, п. Арсен проявляв себе в житті Української Православної Громади і місцевім відділі КУК, а пані Софія між українським жіноцтвом. з рамені Союзу Українок Канади, відділу ім. Кн. Ольги, який, також, належно відзначив цю працю на своїх чергових річних зборах. І в родинному житті п-во Степанюки визначились повним українським успіхом і любов'ю до рідних традицій, культури, тощо.

Оцінюючи з признанням їхню діяльність у Лондоні й поза ним — всі бажали їм всього добра на новому місці побуту. П-во А. і С. Степанюки, в свою чергу, піднесені на дусі, сердечно дякували всім присутнім друзям за добрі слова прощання і побажання. Зі збірки на прощу з додатком $5.00 — від п-ва Степанюків, призначено $10.00 — на „Промінь".

Всім належиться щира подяка, а п-ву А. і С. Степанюкам бажаємо, передовсім кріпкого здоров'я щасливого родинного життя, повного задоволення на новому міці перебсування та дальших успіхів праці для Рідної Церкви і народу.

Приявний.

Поправка: У ч. 2 з лютого, на ст. 25, у звіті окруж. з'їзду в Овкборн, у виказі пожертв на ор. фонд пропущено 2 пожертві — Відділ ім. Л. Українки — $5.00 і п. Мірта Друль — $2.00, обі з Мензі, Ман.

ДЕНЬ КНИЖКИ І 40-ЛІТТЯ ІСНУВАННЯ БІБЛІОТЕКИ

В неділю, 15-го жовтня, 1972 р. відділ Союзу Українок Канади при Катедрі Св. Івана в Едмонтоні святкував подвійне свято — День Книжки і 40-ліття існування бібліотеки при відділі.

Свято відкрила культурно-освітна референтка пані Розалія Ґовда. Привітала вона Митр. прот. Ф. Керніцького, добродійок, голову Союзу Українок Канади пані Лесю Івасюк, голову провінційної управи С.У.К. пані Ольгу Ганночко, членок і гостей. У вступнім слові сказала, що у нашім громадськім житті прийнявся дуже гарний звичай вшановувати книжку і пресу, коли ми звертаємо увагу на скарби духа нашого народу, на його літературу і творців.

Тому, що цього року припало 40 літ започаткування бібліотеки при відділі, культурно - освітний комітет разом із комітетом бібліотеки, якого учолює пані Параскевія Сліпчук вложили програму відмінно як звичайно. Тому що 4-го листопада приходить 100 років з дня народження письменника Богдана Лепкого, а також в листопаді народилася письменниця Ольга Кобилянська ми рішили сполучити все те в одній програмі.

Пані Ґовда попросила пані Анну Звоздецьку, голову Ради Української Школи на Алберту і Британ Колюмбію пояснити нововиданий підручник для початково розмовної кляси, що його виготовила пані Софія Василишин.

Пані Сліпчук тоді мала слово про 40-ліття існування бібліотеки, В 1932 р. прихід сто долярів із Свята Книжки започатковано була бібліотека. Першою бібліотекаркою була пані Марія Михайлишин. Бібліотека рік-річно зростала до великих розмірів так що тепер маємо на складі поверх 2,000 книжок, річників і т. д. Окрім членок користувались з нашої бібліотеки також учні українських і державних шкіл. Бібліотекарками за 40 років були: пані М. Михайлишин — 18 років, добр. З. Хруставка — 2 роки, пані О. Слюсарчук — 9 років, пані М. Володко — 1 рік, пані Е. Костів — 3 роки, пані О. Лукомська — 6 років і пані П. Сліпчук — 1 рік.

Слідуюча точка на програмі була дует на піано — „Їхав козак за Дунай" Сузанна Бартко і Кароля Самиця.

Слово про Ольгу Кобилянську прочитала пані Ольга Лукомська. Пані Віра Славутич — слово про „100-річчя з дня народження Богдана Лепкого".

Пані О. Лукомська і панна Розалія Фарина вручила учням української школи нагороди в книжках, за писання есеї. Слідуючі учні були нагороджені: Маріянна Масло, Діяна Черненко, Сузанна Черненко, Наталка Мельничук, Оля Воробець, Лері Никифорук, Давид Охота, Грегор Поріцький, Катруся Білик і Сузанна Бартко.

Слідувало три пісні: „Заграй Кобзарю", „Засяло сонце золоте" і „Отче Наш", що їх відспівав сумківський хор під дириґентурою пана Романа Солтикевича.

Панна Розалія Фарина, голова відділу привітала гостей в імені відділу. Слідувало „Благословення" Митр. Прот. Ф. Керніцького.

На закінчення пані Емілія Рипка з членками соціяльного комітету подали чай і смачну перекусу.

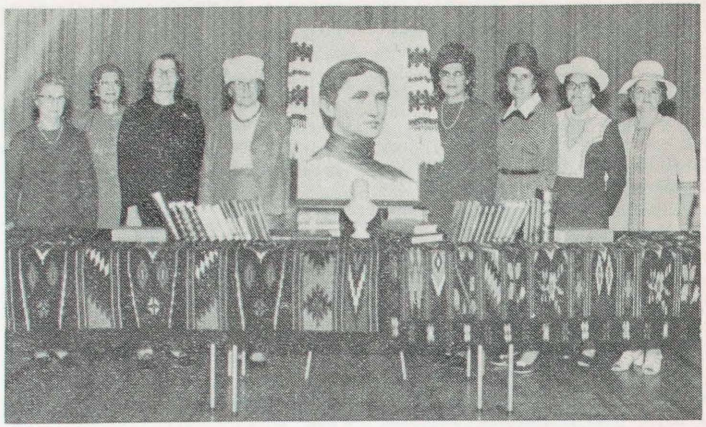

Зліва направо: пані О Слюсарчук, панна Р. Фарина, добр. М. Керніцька, П. Сліпчук, Р. Ґовда, О. Лукомська, Н. Мисак, добр. М. Хомяк.

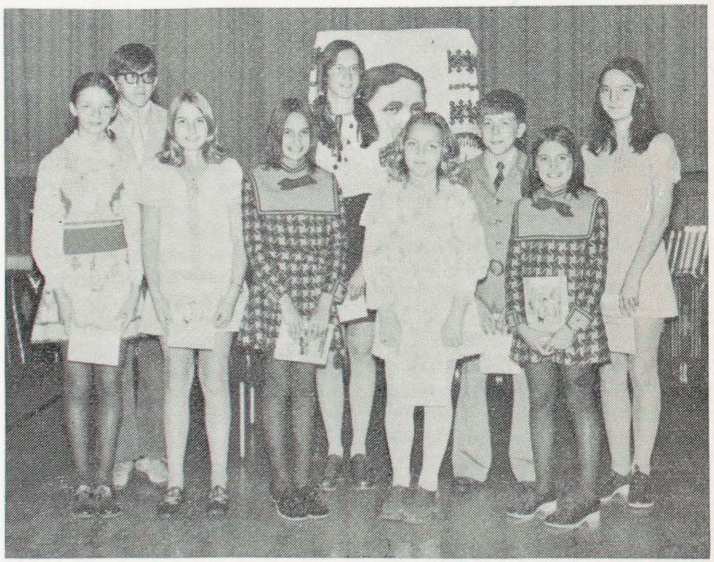

Зліва направо: Сузанна Бартко, Грегор Поріцький, Катруся Білик, Діяна Черненко, Маріянна Масло, Наталка Мельничук, Лері Никіфорук, Сузанна Черненко і Оля Воробець.

25-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ П-ВА П. К. КОЛТУЦЬКИХ у Сенді Лейку, Ман.

З нагоди 25-ліття подружжя п-ва Петра і Катерини Колтуцьких, що припадало на 23-го вересня, діти улаштували своїм родичам ювілейне свято.

В суботу по полудні почали з'їжджатись гості з дальших і ближчих сторін. Прибули з Вінніпегу о. і добр. Сокирки. Були вже тут дружби і дружки — ті справжні, що і на весіллі тому 25 років, лише дружка пані Варвара Ментенко сестра пані Колтуцької з Принс Джордж не могла прибути, отже її заступила інша сестра — Марія Баркар з Торонта.

О годині 4:00 в церкві о. Михайло Сокирка поблагословив ювілят. Входячи до храму в супроводі дяка, ювілейних гостей і дружбів, всі відспівали „Щасливий чоловік". З участю співаків о. Сокирка відправив молебень. По цім гості в супроводі ювілят перейшли до місцевої залі для ювілейної гостини і її програми. Під час молебня о. Михайлові прислуговував молодший син п-ва Колтуцьких — Ілля.

При вході до залі ювілят стрінули їхні діти. За головним столом засіли — ювілята Петро і Катерина Колтуцькі, дружби — Іван Ленкевич, Андрій Ільчук, Рудольф Бачевич; дружки — Марія Баркир, Ольга Нелсон, Анна Гуцуляк; діти — найстарша дочка Вивіяна Песрерс, її муж Ілько, Радимир, Соня, Одарка, Ілля і Броніслава, о. і добр. Сокирки, Онуфрій Дідик, о. Кулак, парох УКЦеркви у Сенді Лейку та господар Євген Малюк.

Першим вітав ювілят довголітній приятель п-ва Колтуцьких п. О. Дидик. Він між іншим згадав батька п. Петра, який поза своїми господарськими справами, разом із своїм братом побудував три церкви. На закінчення своєї цікавої промови склав ювілятам побажання. Виголосили привітальні промови — пані Галина Малюк від жінок ветеранів у Сенді Лейк,у найстарший син Радомир від родини, Володимир Войтович від працівників Меклавд, управитель підприємства Колтуцьких, о. Кулак, парох о. Сокирка склав побажання від своєї родини, поблагословив страви і під час вечері, дружба п. І. Ленкевич підніс тост за здоров'я ювілят. Подяку за привіти

Родина П-ва Петра і Катерини Колтуцьких під час ювілею у Сенді Лейку

від себе і дружини склав ювілят Петро Колтуцький, представивши гостей з дальших сторін.

Того самого дня був день уродин наймолодшої дочки Броніслави, яка загасила 10 свічок на своїм торті та яку гості вшанували співом на день уродин.

По вечері продовжувалась забава. До танців пригравала добра музика п. Левка Максимця. Замість традиційного дарування, гості підходили до ювілят і складали їм свої побажання. Знагоди свого родинного свята ювілею п-во Петро і Катерина Колтуцькі склали по $10.00 на „Український Голос", „Вісник" і „Промінь" і Колегію Св. Андрея $10.000.

Петро Колтуцький народився в околиці Овкборн 10 липня 1915 року в родині Івана і Евдокії з дому Туткалюк, які приїхали до Канади з Західньої України 1899 року. Освіту здобув Петро в околиці Овкборн. Дружина Катерина народилась в околиці Елфенстон в родині Василя Ільчука і Параски з дому Пташинська.

Підприємство п-ва Колтуцьких — спочатку відкриття гаражу в 1936 році в Сенді Лейку, агенцію продажі авт та склад будівельного матеріялу. 1963 року Петро Колтуцький відмовив агенцію продажу автомобілів, залишив управу будівельними матеріялами та перебрав крамницю Меклавд.

В родині Колтуцьких є 6 дітей. Найстарша дочка Вивіян одружена і живе у Вінніпегу, син Радомир працює у Вінніпегу. Дома — Соня, Одарка, Ілля і Броніслава. Вивіян, Радомир і Соня вчащали на літні курси в Колегію св. Андрея. Одарка Ілля і Броніслава вже через двоє літніх вакацій побували на оселі в Січ, Ман. Ілля ніколи не пропускає нагоди прислуговувати в церкві під час Богослуження він також разом з батьком були студентами українського табору Рідна Мова в Гімлі, Ман.

П-во Колтуцькі є членами Української Православної Церкви Св. Михаїла в Сенді Лейку від 1943 року, є в заряді, дружина Катерина працює з жіноцтвом, а Петро є також довголітнім членом в управі Українського Народного Дому, як також безпосереднім членом СУС та членом Рідношкільної Фундації ім. В. Сарчука.

Багато щасливих і многих літ, утіхи з дітей, здоров'я і радости хай приносить життя п-ву Колтуцьким у майбутньому.

Приятель.

Бл. п. МАРІЯ САҐАНЮК Ту Гилс, Алта.

В четвер, 2-го листопада, 1972 р. після довготривалої і важкої недуги упокоїлась у Бозі в Юниверсити Шпиталі в Едмонтоні, Алта, бл. п. Марія Саґанюк, проживши 60 років. Марія Саґанюк з дому Сорохан народилася 15-го травня 1912 р. в око-

лиці Мусідора, Алта в родині Василя та Анни Сороканів. Виростала і ходила до школи при родичах в окол. Мусідора, Алта. 1929 р. вийшла заміж за Петра Саганюка з околиці Моркемб, Алта. По одруженню почали самостійно господарити в околиці Моркемб, Алта. 1955 р. родина перенеслася до Ту Гилс, Алта, де Марія таки зразу почала працювати в місцевім муниципальнім шпиталі кухаркою, де працювала до останнього дня її здоров'я впродовж 12-ти років. Марія у свому життю поважно не слабувала, не мала жодного нещасливого випадку, працювала все своє трудолюбиве життя. На початку місяця лютого, 1972 р. несподівано захворіла, перенесла важку операцію, після якої вже не була здоровою і відійшла у вічність в четвер, 2-го листопада 1972 р. в присутности двох доньок та онуки Линди Заєк, завдавши болю всій родині та всім, хто знав небіжку. Похоронні відправи відслужив місцевий парох о. Прот. П. Зубріцький. Панахида відбулася 3-го листопада вечора у Ювілейній залі в у Гилс, Алта, а похорон зі Сл. Божою 4-го листопада 1972 р. в УГП Церкві Пресв. Тройці в у Гилс. На обох відправах було багато молящих за душу бл. п. Марії. Подяку склав п. Стефан Мулька. На обох відправах членкині відділу ім. Лесі Українки — Ту Гилс, Алта, якого небіжка була членкинею — стояли біля труни з квітами в руках, чим віддали останню пошану покійній. У своїх промовах о. парох, як під час Панахиди так і під час Похорону підкреслив, що Марія була люблячою дитиною свого старенького тата, вірною дружиною, доброю мамою, бабунею, сестрою та приятелькою, всіх хто її знав. У свому житті вона була веселої вдачі, все мала усмішку на свому спрацьованому обличчі. Покійна була побожною, віруючою християнкою, ходила до Церкви, приймала Св. Сповідь та Причастя, належала від 1935 р. до відділу СУК в Моркемб, а від 1955 р. в Ту Гилс, та була в управі обох відділів, жила зо всіма в мирі-спокої. О. Парох випроваджуючи небіжку проповідував на тему: „Щасливі ті, що вмирають в Господі".

Бл. п. Марія Лишила в смутку: старенького тата Василя Сорохана в Мирнам, Алта, мужа Петра в Ту Гилс, Алта, 7-ро дітей, три сини — Давида, Ореста, Богдана з родиною, дочки: Руту, Джейсі, Естер, Любу, з родинами, 21 онуків, сім братів та дві сестрі. Лишила покійна дальшу родину, приятелів, друзів та членкинь відділу ім. Лесі Українки в Ту Гилс, Алта. Після похорону муж і діти покійної запросили всіх на поминальний обід, який відбувся в залі Православної Церкви в Ту Гилс. Жалібний обід приготовили членкині відділу. Під час обіду син бл. п. Марії Давид від імени всієї родини подякував о. Парохові за похоронні відправи та щирі слова в пам'ять їхньої мами, всім, що були на похоронних відправах, та за жертву на нев'янучий вінок. Членкиням відділу за приготовлення обіду, всім хто співав, та всім, хто чим допоміг їхній родині з похороном їхньої люблячої мами та бабуні. Під час похоронних відправ присутні склали на нев'янучий вінок в пам'ять небіжчиці $179.15. З чого призначено $10.00 на „Промінь".

Бл. п. Марії вічна пам'ять!

Марія Андріящук.

БЛ. П. МИХАЙЛО ШИПИЛЯК
Реджайна, Саск.

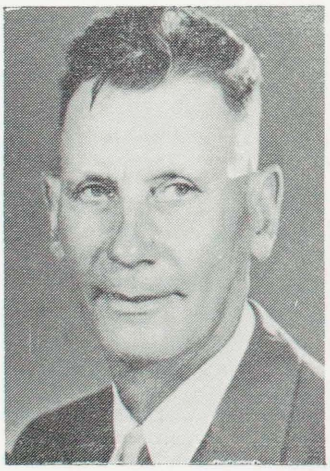

Дня 3 жовтня 1972 року упокоївся на 75 році життя Михайло Шипиляк. У неділю, 17 вересня, збираючись до церкви на Богослуження, дістав удар серця і був доставлений до шпиталю, а 30 вересня прийшов другий удар, після якого і помер у вівторок, 3 жовтня в Дженерал шпиталі.

Михайло народився 24 жовтня 1897 року в селі Мужиловичі, повіт Яворів, Галичина, Україна. Родичі: — Григорій і Ксеня, які приїхали до Канади з родиною (6 дітей) а два сини прибули до Канади два роки скоріше, і оселились в теперішній околиці Кендіяк, Саск., де вибрали собі „гомстед". Там родина виростала і підростаючи, набувала свою господарку. Так зробив і Михайло. 1925 року оженився з Анастасією Сирник з Етельберт, Манітоба і дальше господарили в Кендіяк. В їх домі зчаста перебували в 1930-тих роках учителі і священики. Михайло брав живу участь в організуванні української греко-православної громади св. Михаїла в Кендіяк. Був кількаразово в заряді і головою цієї громади. Він завжди цікавився українськими справами. Всі його діти добре володіють українською мовою. Він був постійним передплатником „Українського Голосу" і „Вісника". Року 1944 продав свою господарку в Кендіяк і переїхав жити в Реджайні, набувши собі фарму близько міста. Тут відразу включилися в члени української греко-православної церковної громади Зіслання св. Духа і стали членами Народного Дому і також Української Кооперативи споживчих товарів і Української Кредитової Спілки. Був Михайло головою церковної громади два роки і в заряді Кредитової Спілки якийсь час. 1961 році продав фарму і відійшов на відпочинок.

Похороном зайнявся Гелмсіньґ — Бремнер похоронне заведення. Похоронні відправи відправляв о. прот. Н. Мороз.

По похороні учасники були запрошені на обід — тризну до Народного Дому. Господар обіду і програми був І. Зенчишин, який сказав вступне слово і дальше говорив як представник української громади Зіслання св. Духа в Реджайні. Згадав, що покійний Михайло був добрим членом і жертвував, як будувалась церква і дім для священика. Згадав яку велику участь рід Шипиляків брав у церковно-народному полі в Кендіяк. О. Челяк від Товариства Просвіта і Народного Дому згадав про працю покійного в цих організаціях. Василь Варениця говорив в імени церковної громади св. Михаїла в Кендіяк дещо про працю покійного в тій громаді. Петро Андрійчук від Товариства Старших Громадян міста Реджайни згадав, що вже досить скорим темпом відлітають наші члени у вирій... Володимир Шипиляк подякував о. прот. Н. Морозові за його відвідини батька в лікарні і похоронні відправи, всім присутнім, що брали участь в похороні і похоронному заведенню Гелмсіньґ — Бремнер.

Покійний Михайло залишив в гли-

РІЧНІ ЗВІТИ ВІДДІЛІВ

ГЕФОРД, САСК.
Відділ ім. О. Басарабової

Річні збори відділу відбулися 19-го листопада, 1972 року в церковній залі. Збори відкрила голова відділу, пані Параска Барабаш, яка була предсідницею зборів. Секретаркою зборів була Стефанія Гавриш. Одноxвилинною мовчанкою вшановано пам'ять померших членок. По цім слідували звіти членок управи і комітетів.

Впродовж року відбулось 9 місячних зборів та одно засідання. Наш відділ опікується недільною школою. Того року членки знов приготовили подарунки дітям на день Святого Миколая. Учителями недільної школи є: пані Олеся Михайлюк, пані Анна Гавриш і п. Роман Ткачук. Під час Різдвяних Свят членки їздили колядувати та ходили з щедрівкою. Улаштували свято членства разом з відзначенням почесних членок.

Членки улаштували весняний чай і продаж Великодного печива та писанок. Приготовили один бенкет, видали обід на храм нашої громади під час Зелених Свят. Членки відділу приготовляли похоронні і поминальні обіди та перекуски. Разом з церковною громадою приготовили осінній базар.

Відділ передплачує журнал „Промінь" і „Український Голос" до шпиталю. Добродійний комітет відвідував хворих у шпиталі, висилав картки з побажаннями та квіти хворим. На Великодень вручували пацієнтам у шпиталі кошички з свяченим. Відділ брав участь у з'їзді і конференції у Саскатуні. Членки займалися збіркою на інституцію сліпих.

Наш відділ начислює 40 членок з того 16 почесних. 30 наших членок передплачують журнал „Промінь". На місячних зборах прочитуємо обіжники з централі Союзу Українок Канади та обговорюємо порушені у них справи.

Впродовж року відділ склав пожертви: на Раду Української Школи при Консисторії УГПЦ, на журнал „Промінь", на фундацію ім. Ю. Стечишина і на оселю Зелений Гай.

З року 1971 осталось у касі $6,103, приходи в 1972 — $2,435.70, розходи — $1,322.47, в касі лишилось — $7,217.10.

Заряд відділу на 1973 рік: голова — Ольга Сметанюк, уступивша голова — Параска Барабаш. Заступниці голови — 1-ша — Михайлина Симчич, 2-га — Савеля Гарах, секретарка Стефанія Гавриш, заст. секретарки — Анна Ґ. Яківчук, касирка — Ліда Ланська. Контрольна комісія — Параска Барабаш, Савеля Гарях, Олеся Михайлюк. Референтка журнала „Промінь" — Анна Ткачук, добродійний комітет — Марія Возьна і Катерина Семко. Господині — Настя Гарбуз, Марія Карплюк, Єлисавета Никіфорук, Катерина Іванишин, Анеля Верезак.

С. Гавриш, секр.

ҐЛЕСЛИН, САСК.
Відділ ім. О. Басарабової

Річні збори відділу відбулися 5-го грудня 1972 року в залі під церквою. Збори відкрила голова Єва Дмитришин споминами. Хвилиною мовчанки вшановано пам'ять померших членок. У своїм слові голова відділу склала подяку членкам за співпрацю та згідність у всіх обов'язках. Предсіднщею зборів була Анастасія Гаврилів, а секретарювала Катерина Данилів.

Впродовж минулого року відділ відбув 9 місячних зборів, річні збори і засідання заряду. Число членок у нашім відділі 22, а з того дві працьовиті членкині виїхали з околиці.

Наш відділ влаштував Святу Вечерю, Храмове свято місцевої Церкви Петра і Павла, продаж Великоднього печива, свято День Подяки. Членки займаються приготуванням поминальних перекусок. Відвідуємо хворих і посилаємо їм картки побажань скорого виздоровлення як по домах, так і в шпиталі.

Щороку виповнюємо наш буджет до централі, жертвуємо на інституції, оскільки наші фінансові прибутки дозволяють.

Наш фінансовий звіт: З 1971 року осталось $1,609.75, приходи в 1972 році — $1,653.62, розходи — $1,627.08, осталось у касі — $1,636.29.

Заряд відділу на 1973 рік: голова — Анастасія Гаврилів, заст. голови — Єва Дмитришин, секретарка — Катерина Данилів, касирка — Анна Буй. Господині — Фрося Левчук. Контрольна комісія — Єва Дмитришин, Рузя Бойко, Гилда Зубак.

Ватерина Данилів, секр.

ОВКБОРН, МАН.
Відділ ім. Л. Українки

Річні збори відділу відбулися 2-го листопада 1972 р. в Українськім Народнім Домі. Збори відкрила голова пані Анастазія Грицак молитвою.

Предсідницею зборів була Ґеня Матієшин, а секретарка Анна Баклащук. Голова та уряднищі звітували з цілорічної діяльности відділу. Впродовж року відбулось 9 місячних зборів, 4 засідань, на яких були читані обіжники з централі Союзу Українців. Листи та обговорено біжучі проекти праці на цілий рік.

Заходом товариства відбулись такі імпрези, роковини Лесі Українки, і помогали Молодечому Відділові С. У. М. К. у святі Тараса Шевченка, Листопадове Свято і День Матері. Членки ходили колядувати разом з членами громади. Відвідали з колядою і подарунками Старечий Дім у Сенді Лейк. Мали Йорданську Святу Вечерю. Спільне свячене, видали вечерю на Свято Миколая. На день храму нашої громади приготовили обід, видали вечерю для Ґийм і Фиш, гостили молодь з Вінніпегу зі школи Винсон Месей, де ті студенти відограли три актівки. Давали перекуски на двох бенкетах, і продавали перекуску на двох акційних випродажах, давали поминальні обіди та інші.

Влаштували весняний базар, весняний чай, де був продаж Великодного печева і ручної роботи, та Різдвяне печево. Приготовили обід на окружний з'їзд. Членки відділу помогли отцеві Сокиркові викінчення 3-го семестру 14 лекцій релігійних студій, помагали літній оселі „Січ". Разом з дітьми взяли участь в полевім Богослуженні біля озера Вінніпегосіс. Також помагали о. Сокиркові з концертом дітей літної оселі, який був висвітлений на телевізії в Брендоні.

Мали поминальну Службу Божу за померших членок відділу, членів

бокому смутку дружину Анастасію, синів Володимира і Пилипа; дочки Теклю Глинську і Карольку Мілер, 11 внуків -ок і одного правнука та брата Андрія; всі замешкалі в Реджайні, Саск. Чотири брати і дві сестри померли раніше.

З нев'янучих вінків призначено $20.00 на журнал „Промінь".

Нехай Господь благословить путь Твою і прийме в оселях Своїх.

Присутній.

церкви і Народного Дому. Купили медичну річ до Шов Лейк шпиталю за $75.00. Дали $25.00 на фундацію ім. Василя Сарчука — Ради Української Школи, зложили $25.00 на Музейну Фундацію до Саскатуну. $300.00 на Український Народний Дім, $200.00 на церкву, $25.00 на поміч української школи, яка відбувається щосуботи. Зложили на нев'янучий вінок в пам'ять двох членок, $5.00 на „Промінь" і $5.00 на Колегію Св. Андрея. Відбувся успішний окружний з'їзд у вересні, відділ зложив $5.00 на організаційний фонд і $5.00 на поміч до манітобської пров. екзекутиви. Фінансовий звіт: з року 1971 осталось у касі $373.21, приходи в 1972 році $1,608.32, розходи $1,215.15, осталось в касі — $766.38.

Заряд відділу на 1973 рік — голова Ґеня Матієшин, уступивша голова — Анастазія Грицак, заступниця голови — Марія Бородій, секретарка — Анна Баклащук. Фінансова секр. Магда Маційовська, касирка — Анна Друль. Господині — Марія Мануляк, Текля Цітульська, Анна Сітко, Василина Слонь. Комітет хворих — Марія Бородій, Мілька Антонович, Євгенія Польова, Ірина Франко. Контрольна комісія — Катерина Швалюк, Розалія Свіцька, Анастазія Грицак.

Анна Баклащук, секр.

ЛАШІН, КВЕБЕК
Відділ ім. кн. Ольги

Річні збори відділу відбулись 10-го грудня 1972 року. Збори відкрила голова відділу В. Демосюк. Молитву перед зборами провів Настоятель Митр. Прот. Єпіфаній Чижів. До почесної президії зборів,, були покликані: Отець Настоятель, почесна голова відділу А. Ґеньга, почесна членкиня відділу Є. Товстюк і старша сестриця Є. Гела. Предсідницею зборів була Н. Лазоренко, секретаркою М. Тихонова.

Збори вшанували світлу пам'ять померших членкинь, відспівавши „Вічная Пам'ять". Слідувало слово Отця Настоятеля. Прочитано протокол з попередніх річних зборів. Слідували звіти: заряду, комітетів і контрольної комісії. — Відділ співпрацював з зарядом церковної громади, з СУМКом і з Рідною Школою. Членкині брали активну участь у всіх церковно - громадських та культурно-національних імпрезах, читали реферати і доповіді та деклямували вірші. Взяли участь у конференції „Перспективи Канадських Українців у Квебеку". На запрошення відділу С.У.К. ім. Ганни Барвінок з Монтреалю — взяли участь у виставці українських народніх рушників. Були присутніми на читацькому вечорі улаштованому орг. СФУЖО, були присутніми під час відкриття нового відділу при місцевім музеї (Лашін Музей), а згодом, дня 11-го червня 1972 р. при цьому ж самому музею, заходами нашого відділу і СУМКу, було улаштовано „Український День". В програму цього дня увійшли: українські народні танці — виконані танцювальною групою СУМКівців (Лашін-Монтреаль), демонстрація писання писанок і вишивання. Вітала усіх присутніх голова відділу В. Демосюк. На експонати українського народного мистецтва і книжки подаровані для вище згаданого музею було витрачено $53.87 (п'ядесят три дол. і вісімдесят сім центів).

Впродовж року наш відділ приготував дванадцять громадських обідів і чайків, дбаємо про чистоту в церкві, співаємо у церковнім і „жіночім" хорі, у різдвяний час ходимо з колядою в користь церкви, на передодні Богоявлення — ходимо з щедрівкою. Впродовж року відділ відбув: одні загальні річні і вісім місячних зборів; протоколи з усіх зборів були записані й прочитані. Усю одержану кореспонденцію було прочитано й обговорено на зборах, під час зборів присутні членкині частенько мали нагоду вислухати „Слово" (на тему релігійну) — Отця Настоятеля. Наш відділ набув два примірники книжки „На Крилах Пісень". Анкету і бюджет до Централі С.У.К. — вислали. За рік відділ жертвував: на обід для СУМК і УКСОР $69.00, на прес. фонд „Променя" $126.75, на музейну фундацію С.У.К. $25.00, на експонати українського народного мистецтва до місцевого музею $53.87, для бідних у Півд. Америці $20.00, на К. Ч. Хрест $10.00, на організаційний фонд С.У.К. $10.00, на квіти для хворих членок $42.55, на посуд для громадської кухні $525.67 і ін.

Відділ нараховує 44 членкині, які впродовж року працювали щиро й віддано для добра Союзу Українок і Церкви, для добра всього українського суспільства. На внесок контрольної комісії, збори уділили абсолюторію уступаючому заряду.

Фінансовий звіт:

Сальдо з 1971 року	$ 393.44
Дохід за 1972 рік	1,169.54
Розхід у 1972 році	1,076.96
Сальдо на 1973 рік	485.24

Заряд Відділу на 1973-ій рік: Голова — Наталка Лазоренко, заступниці голови: В. Демосюк і А. М. Сав'юк, секретарка рекордова і кореспонденційна М. Тихонова, касирка Л. Рудич, секретарка фінансова О. Штихно, культ.-освітний комітет: Т. Клемба, В. Кисленко і О. Штихно, реф. журнала „Промінь" М. Тихонова, реф. старшого відділу СУМК О. Штихно, реф. шкільництва Н. Латиш, реф-ки добродійної праці: А. Кравченко і А. Г. Сав'юк, реф. архіву М. Тихонова, реф. домашньої економії: А. Данилевич, Н. Івак і О. Яковенко, представниця до церковної громади Є. Гела, відвідувачі хворих: Є. Гела і О. Царинюк, комітет Кан. Червоного Хреста: М. Ґонсов, О. Царинюк і А. Г. Сав'юк, сестрицтво: Є. Гела, Д. Максимич і В. Морган. Контрольна комісія: Т. Клемба, А. Козінська і А. Г. Сав'юк.

М. Тихонова, секретарка.

РЕДЖАЙНА, САСК.
Відділ ім. Доньки України

Річні збори товариства відбулися 7-го листопада 1972 року, в залі Просвіти. Зборами керувала пані М. Юзик, а секретарювала пані А. Ваврук. Збори відкрила голова пані С. Анклевич, о. Мороз провів молитву. Вшановано пам'ять членок відійшовших у вічність однохвилинною мовчанкою.

Слідували звіти цілорічної діяльности товариства, їх здавали членки заряду і комітети. Звітували: — кореспонденційна секр. добр. О. Мороз, від культурно - освітнього комітету, — пані М. Корпан, комітету мистецтва, — Є. Кушнір, референтка „Променя" — пані А. Зенчишин, від комітету недільної школи пані А. Пилипів, Жіночої Ради — пані А. Масиник, від комітету КУК — пані М. Юзик, комітет проєктів — пані Е. Лесейко, кухарська — пані Д. Ґреґорі, від добродійного комітету — пані М. Середюк, комітет телефону — пані Ю. Онишко, від молодшого СУМК — пані А. Ваврух, голова — пані С. Анклевич, фінансовий звіт відчитала пані А. Ваврух, замість касирки пані Д. Король, яка не могла бути присутня.

Діяльність товариства: Впродовж року відбулося дев'ять місячних зборів, одні надзвичайні і троє засідань заряду. Товариство приготовило — Йорданську Св. Вечерю, спільне Великоднє Свячене, храмовий обід, вечерю на дво-денний базар, і одноденний базар, вечерю на пущення, улаштувало осінню вечерю, два чайні прийняття з продажем печева і ручних робіт. На замовлення відбули п'ять бенкетів, трьох весіль, один обід доручено на замовлення. Товариство відсвяткувало 45-річчя з вшануванням членок 25 років членства та винагородження інших членок. Дев'ять поминальних обідів та справило шість вечер для ТУС. Купували квіти для хворих, засилали картки співчуття, подяки та поздоровлення. З нагоди конференції Жіночої Ради в Реджайні, товариство гостило в себе голову Союзу Українок, пані Л. Івасюк. Пані Івасюк виголосила доповідь на храмовім Святі громади. Голова товариства дала доповідь в державній школі про українські Різдвяні традиції.

В протягу 1972 року товариство жертвувало: — на місцеву церкву $1,775.00, Колегію Св. Андрея $100.00, Інститут П. Могили $250.00, на місцеву залю Просвіти $1000.00 з додатком $720.00 за уживання залі, молодшому відділові СУМК $25.00, на „Промінь" $52.55, музей $165.00, недільну школу $216.15, на оселю тризуб $25.00 і на фонд Рідного Шкільництва $35.00.

При кінці 1971 року в касі було $2,223.31, прихід в 1972 р. $6,749.82, розхід $7,725.47, осталося в касі $1,247.66.

На освітному полі праці: — Комітет проєктів влаштував виставу українського старинного і модерного убрання, яке випало дуже взірцево і чистого доходу прийшло $566.53, Культурно - освітній комітет займився сходинами в пам'ять Лесі Українки, на якому прочитано реферат і подано чай. Комітет мистецтва зайнявся писанням писанок — чотири вечері і двоє сходин з СУМК-ом подаючи їм інструкції в писаннях писанок. Комітет недільної школи занявся продажем квіточок при вході до церкви в День Матері, а культурно-освітній комітет зарядив пообідні сходини в залі Просвіти, на якому прочитано реферат і подано чай.

Товариство начислює 66 членок. Передплачують „Промінь" 45 членок. Товариство передплачує два примірники до шпиталів, а один до Німеччини.

Склад управи на 1973 рік: Голова С. Анклевич, 1-ша заступниця С. Гарісон, 2-га заступниця Є. Кушнір, касирка Д. Король, рекордова секретарка А. Ваврух, кореспондентка секретарка добр. О. Мороз. Комітети: телефону: Ю. Онишко і А. Шипинюк; до Жіночої Ради: О. Масиник, М. Шевчук, С. Анклевич, культурно-освітній М. Корпан, С. Хрептул, А. Мудра; до КУК: М. Юзик, М. Корпан, С. Хриптул, А. Мудра; добродійний: К. Чемерис, Є. Шишковська, М. Середюк; „Променя": А. Зенчишин, Ю. Онишко; проєктів: Є. Лесейко, Ґ. Мельничук, М. Солтус; мистецтва: Є. Кушнір, А. Ваврух, А. Гордійчук недільної школи: С. Пахолок, А. Великоголова, М. Думанська; архівістка: О. Масиник.

Щирі побажання новому зарядові.

Добр. О. Мороз, кор. секр.

ВЕРНОН, Б. К.
Відділ ім. Св. Ольги

Річні збори відділу Союзу при УГПЦеркві відбулися 14-го грудня 1972 р. в церковній залі. Збори відкрила голова пані П. Кіндрачук. Молитву перед зборами провів о. О. Рибалка. Вшановано пам'ять членок, які відійшли у вічність. Предсідницею зборів була пані О. Шумей, секретаркою Марія Попович.

Звіти з діяльности відділу здавали членки управи, референтки та голови комітетів. Членок в 1972 році було 45. Відбулось 9 місячних зборів, 8 сходин заряду з того троє сходин, разом з зарядом церковної громади. Членки займались прибором церкви на Різдво і на Великдень, покупили квіти на престол, ходили під час Різдва з колядою. Членки приготовили 5 вечер — Йорданську, під час карнавалу, в День Батька, базару, пирогове пущення для членів 9 обідів — спільне свячене, храмовий, 7 похоронних, помогли видати одну поминальну перекуску і 1 поминальний обід.

Улаштовано — роковини Лесі Українки, Ольги Кобилянської, Свято Книжки, взяли участь у концерті Шевченка. Відбулось 8 вечорків шиття ковдри, писання писанок і печива пасок, випродаж Великодного печива і ручних робіт (народ. мистецтва) на базарі, мали розігравку ковдри, дарували паски і писанки для старших членів по домах і в шпиталі. Відбувся показ писання писанок у міському музеї. Членки брали участь у „Ґарден фер", з чого дохід був на потреби шпиталю. Приготовили один бенкет і через три дні подавали перекуску у міськім „Комюніти Сентер" для учасників малярської вистави. Вшанували трьох членок з нагоди уродин 70-ліття.

Наш відділ належить до місцевої Жіночої Ради, брали участь у підприємстві для голів організацій Жіночої Ради з виставкою нашого народнього мистецтва. Хворим членкам ми висилали квіти і картки побажань виздоровлення. Вислали делеґатку на пров. з'їзд до Вакуверу, постаралися куточок для нашого мистецтва і писанок у міському музеї. За проханням відділу було відслужено панахиду в роковини Л. Українки і О. Кобилянської, Симона Петлюри, Івана Франка і Василя Стефаника. Про ці видатні згадані історичні постаті було прочитано реферати, як також про Свято Державности і Листопадовий Зрив. На освітню програму зборів було запрошено двох доповідачів. В нас відбувається недільна і рідна школи, в яких наші членки беруть активну участь.

Відділ склав пожертви на такі цілі: Рідношкільну Фундацію ім. В. Сарчука — $25.00, Колегію Св. Андрея— $100.00, Музейну Фундацію — $100.00, „Вісник" — $25.00, „Промінь" — $50.00, орган. фонд до Централі Союзу Українок — $25.00, провін. фонд з нагоди З'їзду — $20.00, „Сумківець" — $15.00, „Карнивал Сосаєте" — $25.00, Келовна будівельний фонд — $50.00, місцева церковна громада — $1000.00, до шпиталю „Ґарден фейр" — $75.00.

З року 1971 осталось у касі — $1,546.92, приходи у 1972 р. — $4,548.68, розходи — $4,103.86, осталось у касі 1,644.82.

Заряд відділу на 1973 р. — Голова — А. Міцюк, уступ. голова — П. Кіндрачук, 1-ша заст. голови — Д. Попович, 2-га — М. Сорока, рек. секр. — М. Демко, касирка — Ґ. Бромберґер. Контрольна комісія — К. Ропчан, Е. Прокопетз, О. Шумей. Сестриці — П. Дмитришин, Н. Чепежук. Господині — К. Лучак, О. Симчич, К. Ропчан, М. Гаврилюк. Мистецтво — Ґ. Бромберґер, музейний — Е. Прокопетз. Бібліотеки — О. Шумей, відвідування хворих — К. Лащук, О. Шумей, К. Ропчан, привітальний — Е. Прокопець — Ґ. Бромберґер і Дж. Попович, репрезен. Рідної Школи — П. Кіндрачук, освіти — добр. С. Рибалка, журнала „Промінь" — А. Микитюк, порядків у церкві — Ґ. Бром-

ДОМАШНЄ ГОСПОДАРСТВО

Люба Кут-Шевчук

З нагоди несподівано коротких відвідин під час Різдвяних свят голови Комітету Українок Канади, добр. Вікторії Симчич з Вінніпегу, відбулася в домі Люби Кут-Шевчук приємна і дуже корисна зустріч.

Присутніми були: голова місцевого відділу Комітету Українок Канади пані Гайдамовська, голова і членки пров. екзекутиви Союзу Українок на Б. К. Під час зустрічі, яка тривала до раннього-ранку присутні мали нагоду багато довідатись про намічену працю та успіхи жіночого КУК. При обміні думок, обговорювали можливости поліпшення та поширення праці поміж жіноцтвом для загальних збагачень української спільноти.

З цієї милої зустрічі присутні скористали і навчились багато, що й мене заставило подати до нашого журнала кілька приписів.

М'ЯСОВІ ГАЛОЧКИ

3 фунти меленого волового м'яса
½ ф. шинки
4 кусники м'якого хліба
2 яєць
¾ горнятка води
1 середньої величини цибуля, покришена
2 палочки солонини (бейкон)
зубець часнику.

Хліб покришити і полляти водою, щоб зм'як. Покришену цибулю, покраяну солонину і товчений часник зарумянити в ринці і додати до меленого м'яса, додати хліб, вимішати і змолоти усе через м'ясорубку. До змеленої маси додати соли і перцю до смаку, 1 ложку муки, ½ ложечки „полтрі сізонінг". Добре все вимішати і робити малі галочки, обкачувати в муці і смажити на оливі, щоб були румяні на всі боки. Вибирати припечені галочки на папір, щоб вибрати говщ, вкладати в подовгасту посудину, поляти поверх галочок приготованим сосом.

СОС

2 горнятка помідорової зупи
½ горнятка вина (савтерн)
соли, перцю до смаку
1 горнятко води
2 горнятка помідорового соку
1 ложку цукру.

Зарумянити цукор у ринці, додати воду, помідорову зупу і сік, сіль, перець, вино і дозволити закипіти, полляти поверх галочок і поставити в піч на 350 на 25 хвилин.

Цей сос надається також до зварених макаронів, рижу, або гречаної каші. Галочки дуже смачні і надаються на всякі оказії. Минулого року ці галочки приготовив на обід під час провін. З'їзду Союзу Українок п. Степан Сирід, колишній сипіярський шеф.

МИҐДАЛЕВІ ТІСТОЧКА

1 горнятко масла
¼ горнятка меленого цукру (бері шугар)
2 горнятки муки
1 горнятко мелених миґдалів 8 oz.
1 ложечка ванілії
червоні черешні.

Масло і цукор добре вибити, додати муку, миґдали і ванілію, усе добре вимішати. Виробляти малі галочки, а в середину галочки положити черешню і зформувати галочку. Положити на вимащену бляху і пекти в печі 325 около 35 хвилин. Гарячі галочки обкачувати в меленім цукрі (бері або айсінґ шугар).

ЧОКОЛЯДОВИЙ ТОРТ

Розділити на три частині або склиці, чоколядовий подовгастий або круглий торт.

Начинка

4 або 5 горняток пушкового цукру
2 горнятка мелених міґдалів (один фунт)
¼ горнятка темного руму
½ ложечки соли
1 ложечку румового екстракту (ром екстракт).

Усе добре вибити і переложити поміж частини торта. Можна, як хто бажає, також положити черешні около 6 в начинку поміж склиці, це зробить три склиці торта. Зверху і боків торта обдекорувати кремом.

КРЕМ ДЛЯ ТОРТА

2 горняток пушкового цукру (Айсінґ)
2 ложки кока
¾ горнятка масла
1 ложечку порошків кави (Інстант кофі)
1 ложечку ванілії
½ ложечки (Майпл флейворінґ)
пушку соли.

Усе добре вибити, як загусте можна розвести сметаною, або молоком і виложти по боках і верху торта, декорувати як хто бажає.

Люба Кут - Шевчук.

УКРАЇНСЬКА ВИШИВКА

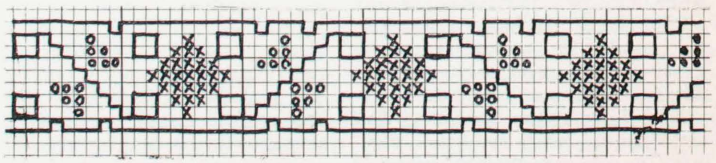

х — малинова — 601 ДМС.
о — синя — 798
стебнівка чорна.

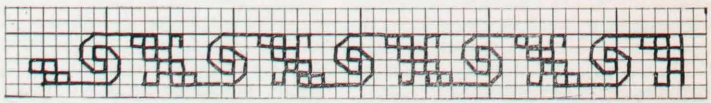

Взірець в один кольор до своєї вподоби.
Музей Схід. Канади.

берґер. Учительки недільної школи — добр. С. Рибалка, А. Міцюк і О. Шумей; учителі рідної школи — о. Я. Рибалка, добр. С. Рибалка, Орися Рибалка, п-во П. Кіндрачуки.

М. Попович, секр.

Складаймо пожертви на будову Музею Союзу Українок Канади

Пожертви на будову Музею, це пожертви не для когось, а для нас самих. Наші піонери — діди, прадіди були тією пересадженою віткою-гілкою в дикім незнанім полі. Це не була тоді сьогоднішна розкішна Канада. Але вони по своїй змозі творили установи, та підносили рівень освіти для своїх дітей. А ми, їхні нащадки, з вдячности до них за це все, збудуймо вічнотривалий пам'ятник Музей, де матимемо змогу, не лише зберігати їхнє неповторне рукодільне мистецтво, але дальше плекати і розвивати, та передавати наступному поколінню.

За час свого існування Союз Українок Канади заглянув в найдальші місця-закутки нашого українського поселення в Канаді. І так постали відділи Союзу, які і досьогодні є живчиком нашої церковно-громадської праці. Станьмо і тепер живчиком кампанії на будову Музею!

Вийдім назустріч зі щедрими пожертвами Музейної Фундації, так як до цього часу виходили всім нашим установам, бо і самий Уряд Канади вийшов нам назустріч, звільняючи жертводавців Музею від доходового податку.

Кожна наша пожертва на будову Музею, це китиця квітів нашим піонерам.

Кожну пожертву на будову Музею, можна використати при обчислюванні доходового податку income tax exemption).

Пожертви виписувати так:

U.W.A.C. MUSEUM FOUNDATION FUND
c/o Ukrainian Arts & Crafts Museum
1240 Temperance St.
Saskatoon, Sask. Canada
S7N 0P1

За Раду Музейної Фундації
Соня Стратійчук

ВИКАЗ ПОЖЕРТВ НА ФОНД МУЗЕЙНОЇ ФУНДАЦІЇ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ
від 1-го грудня, 1972 до 1-го лютого, 1973.

$711.00 — Комітет Фундації при відділі ім. Марії Марковичевої — Канора, Саск. ($623.49 +87.51) з різних підприємств.

По $100.00 — Пан Василь Буряник — Вінніпеґ, Ман. Пані Ангелина Павлик — Вінніпеґ, Ман. Взаїмна Поміч (Головна Управа) — Вінніпеґ, Ман. Пані Галя Максимюк — Саскатун, Саск. Д-р Дмитро і Пані Соня Ціпівники — Саскатун, Саск. Пан Степан і Пані Рома Франки — Саскатун, Саск.

По $50.00 — Пані Галина Семенів (R.R. #1) Саскатун, Саск. Відділ ім. Марії Марковичевої — Канора, Саск. Пан Іван і Пані Ґорчинські — Канора, Саск. Пані Леся Засійбіда — Едмонтон, Алта. Відділ ім. Княгині Ольги — Лондон, Онт.

По $25.00 — Пані Леся Івасюк — Едмонтон, Алта. Пані Марія Микитюк — Вінніпеґ, Ман. Пан Олекса і Пані Ленко — Канора, Саск.

$21.00 — Пані Василина Добна — Саскатун, Саск.

По $20.00 — Пані Марія Сохацька — Норт Бетелфорд, Саск. Пані Анна Завальська — Норт Бетелфорд, Саск.

По $15.00 — Пані Докія Малько — Саскатун, Саск.

По $10.00 — Пані Катерина Друль — Норт Бетелфорд, Саск. Пані Докія Кіндрачук — Норт Бетелфорд — Саск. Пані Савеля Лазарович — Норт Бетелфорд — Саск. Пані Василина Никифорук — Норт Бетелфорд, Саск. Пані Анна Романович — Принц Альберт, Саск. Пані Броніслава Кушнір — Канора, Саск. Пані Добр. Ольга Бойчук — Канора, Саск. Пан Павло і Дарія Ортинські — Канора, Саск.

По $5.00 — Пані Ольга Арсенич — Вінніпеґ, Ман. Пані Марія Мисак — Канора, Саск. Пані Докія Кусий — Саскатун, Саск. Пані Анна Папіш — Саскатун, Саск. Пані Олександра Іванчук — Норт Бетелфорд, Саск. Пані Паранька Вермінська — Норт Бетелфорд, Саск. Пані Добр. Галя Зузак — Норт Бетелфорд, Саск.

Подала **Марія Мадюк** —

ЗАБОРОНЕНО В СССР

Любов до української пісні та музики зібрала молодих людей в інструментальний ансамбль. Назвали свій гурток — „КОБЗОЮ". Почали підбирати до своєї музики поетичне слово, українське слово.

Не згоджувалися співати ані російські пісні, ані пісні з політичним змістом. За це їм було заборонено грати поза Києвом, а їхня пластинка тільки продавалася туристам на показ.

Коли ця пластинка попала нам у руки ми вирішили її видати, щоби наша молодь і ціла громада на еміграції мала нагоду її послухати.

Мистецьке виконання є високого рівня, модерна форма тісно пов'язана з українським фолкльором.

ЩОБ КУПИТИ
ПІШЛІТЬ П'ЯТЬ ДОЛЯРІВ НА
SUSK
67 Harbord St., Toronto, Ontario, Canada

P 6K
SAMYCIA MRS S JAN 73
6712-111 AVE
EDMONTON
T5B 0A7 ALTA

УКРАЇНСЬКІ ЛІТНІ КУРСИ

для
СЕРЕДНЬОШКІЛЬНОЇ МОЛОДІ
відбудуться
в САСКАТУНІ
під керівництвом
РАДИ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ
СЕРЕДНЬОЇ ЄПАРХІЇ
при допомозі
ІНСТИТУТУ ім. П. МОГИЛИ
1-го липня — 3-го серпня, 1973

Програма навчання:

1. Акредитовані курси української мови для студентів 9-ої, 10-ої, 11-ої та 12-ої кляс.
2. Історія українців Канади.
3. Географія та історія України.
4. Українська література.
5. Хоровий спів та курс дяківства.
6. Українські народні танки.

Мистецько-прикладні заняття:

1. Вишивання
2. Писання писанок
3. Гра на бандурі
4. Гончарство й кераміка
5. Курс малярства
6. Українське куховарство

Розвагова програма:

1. Спорт
2. Гра на музичних інструментах
3. Плавання
4. Висвітлювання фільмів
5. Екскурсії до музеїв, мистецьких галерій, та поїздки поза місто, якщо погода дозволить і часу буде.

Душпастирська опіка студентів, як православного так і католицького віровизнання та навчання релігії і церковного співу буде провадитися під наглядом місцевих православних та греко-католицьких отців.

ОПЛАТА:	За харчі й мешкання	$125.00
	Асекурація	2.00
	Акредитовані курси	30.00
	Завдаток за кімнату та ключ (звертається)	11.00

За дальшими інформаціями та аплікаціями просимо звертатися на слідуючу адресу:

UKRAINIAN SUMMER SCHOOL PROGRAM
MOHYLA INSTITUTE

1240 Temperance Street
Saskatoon, Saskatchewan, Canada
S7N 0P1

Реченець для звернення аплікацій: **15-го квітня, 1973.**

Під час цього курсу студенти будуть мати нагоду поліпшити своє знання розговірної української мови.

Перша праця про Стефаника англійською мовою

Struk, Danylo. A STUDY OF VASYL' STEFANYK. THE PAIN AT THE HEART OF EXISTENCE. With a Foreword by George S. N. Luckyj. Littleton, Colorado, Ukrainian Academic Press, 1973. 200 p. $8.50. LC Card No. 72-89110. ISBN 0-87287-056-1. Publication date: January 2, 1973.

З початком січня ц.р. заходами і накладом Українського Академічного Видавництва появилася англійською мовою перша студія про життя і творчість Василя Стефаника. Автор цієї наукової праці, проф. Данило Струк з Торонтонського університету, подає читачеві не тільки основні факти літературної біографії Стефаника, але робить також цінну спробу пов'язати творчість цього великого і майже невідомого на Заході українського письменника з літературними основами новелістичного жанру.

В праці подано також переклади тринадцятьох кращих новель Стефаника та наукову бібліографію. Передмову до цієї праці написав проф. Юрій Луцький.

Не сумніваємось, що українські читачі та зокрема українська молодь, щиро привітають появу цієї цінної праці та піддержать заходи Українського Академічного Видавництва, а саме познайомити чужинецький світ з кращими здобутками української культури і науки.

Інформації у справі видавничих плянів УАВ, як і також замовлення на цю вже другу працю В-ва, просимо спрямовувати на адресу:

UKRAINIAN ACADEMIC PRESS,
P.O. Box 263, Littleton,
Colorado 80120, U.S.A.